

Nr 55

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar om anslag för budgetåret 1964/65 till högre utbildning och forskning jämte i ämnet väckta motioner.

(2:a avd.)

DRIFTBUDGETEN

Åttonde huvudtiteln

Högre utbildning och forskning

Universiteten m. m.

1:o) **Uppsala universitet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har i propositionen nr 1 (bilaga 10, punkt 166, s. 343—360 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 3 januari 1964) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för Uppsala universitet, som föranledes av vad departementschefen anfört, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för Uppsala universitet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65, dels ock till Uppsala universitet: Avlöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 36 870 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehåft

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Edström* (I: 149) och den andra inom andra kammaren av herr *von Friesen* (II:197), i vilka hemställts att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om 1. en skyndsamt utredning om inrättande av en professur i invärtesmedicin, särskilt invärtesmedicinsk allergologi, och om framläggande av det förslag vartill utredningen kan giva anledning samt 2. en allsidig utredning rörande den hittillsvarande utvecklingen av de resurser för forskning och undervisning som finns i Sverige på allergologiens område och om de riktlinjer den fortsatta utvecklingen på detta område bör följa;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fröken *Ljungberg* och herr *Hübinette* (I: 276) och den andra inom andra kammaren av herr *Nordstrandh m. fl.* (II: 332), i vilka hemställts att riksdagen måtte

besluta 1. att vid tilldelning av tjänster vid de teologiska fakulteterna samma automatik skall tillämpas som vid de humanistiska fakulteterna, 2. att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om skyndsamt utredning, syftande till en upprustning av de teologiska fakulteterna i personellt och materiellt avseende;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Hilding* (I: 322) och den andra inom andra kammaren av herr *Tobé m. fl.* (II: 340), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta att omvandla vid universitetet i Uppsala en tjänst som idrottslärare i Ae 18 till motsvarande tjänst i Ao 20 och vid universitetet i Lund en tjänst som lärare i gymnastik och idrott i Ae 18 till motsvarande tjänst i Ao 20 samt att inrätta vid universitetet i Göteborg en idrottslärartjänst i Ao 20, varvid samtidigt ett arvode av 10 824 kr. kan indragas, och vid universitetet i Stockholm två idrottslärartjänster i Ao 20 med samtidig indragning av arvode motsvarande lön enligt löneklass 18, löneplan A;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fröken *Ljungberg m. fl.* (I: 362) och den andra inom andra kammaren av herr *Anners m. fl.* (II: 478), i vilka hemställts, såvitt här är i fråga, att riksdagen måtte besluta att den år 1938 beslutade professuren i internationell rätt vid Uppsala universitet skall uppföras på stat fr. o. m. budgetåret 1964/65;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Wallmark* och *Ferdinand Nilsson* (I: 363) och den andra inom andra kammaren av herr *Anners m. fl.* (II: 477), i vilka hemställts att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning angående inrättande av professorer i rättssociologi vid de juridiska fakulteterna;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Hilding* och *Nils Hansson* (I: 398) och den andra inom andra kammaren av herrar *Tobé* och *Hyltander* (II: 431), i vilka hemställts att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära förslag till nästa års riksdag rörande en fast organisation av ledningen av idrott och fysisk fostran vid universitet och högskolor med utgångspunkt ifrån att minst två idrottsinstruktörer bör finnas att tillgå på varje studieort, en för manliga och en för kvinnliga studenter;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Holmberg* och *Kaijser* (I: 400) och den andra inom andra kammaren av herr *Anners m. fl.* (II: 464), i vilka hemställts, såvitt här är i fråga, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t 1. hemställa om förslag om inrättande av en professur i kriminologi vid vardera av universiteterna i Uppsala och Lund, samt 2. anhålla om utredning av utbyggnaden på längre sikt av den kriminologiska forskningen och undervisningen jämte därmed sammanhängande problem beträffande forskarrekyteringen;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Hübinette m. fl.* (I: 401) och den andra inom andra kammaren av herr *Anners m. fl.* (II: 476), i vilka hemställts att riksdagen måtte a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för Uppsala universitet, som föranledes av ett bifall till universitetskanslerns förslag beträffande tjäns-

terna vid limnologiska institutionen; b) godkänna en därav följande höjning av avlöningsstaten för Uppsala universitet, utöver vad Kungl. Maj:t äskat, med 87 200 kr.; c) besluta att följande tjänster skall inrättas vid limnologiska institutionen vid Uppsala universitet fr. o. m. budgetåret 1965/66, nämligen 1) en laboratur i Bo 1 i tillämpad limnologi (tillika föreståndare för avdelningen för vattenvårdsfrågor), 2) en tjänst som forskarassistent i Ae 21, föreståndare för vattenkemiska avdelningen, 3) en tjänst som forskarassistent i Ae 21, föreståndare för bakteriologiska avdelningen, 4) en tjänst som forskningsingenjör i Ae 21, föreståndare för radioaktiva avdelningen; d) i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om skyndsam utredning av åtgärder för att förstärka de personella och tekniska resurserna vid limnologiska institutionen i Lund;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lundström m. fl.* (I: 408) och den andra inom andra kammaren av herr *Ohlin m. fl.* (II: 542), i vilka hemställts, med hänvisning till den i de likalydande motionerna I: 451 och II: 541 anförda motiveringen, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära skyndsam utredning och förslag rörande inrättande av professurer i geriatrik;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fru *Hultell* och herr *Kajser* (I: 486) och den andra inom andra kammaren av herr *Edlund* (II: 573), i vilka hemställts att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om förslag till 1965 års riksdag om nyinrättande dels av en professur i vartdera av ämnena engelska språket och engelsk litteratur, franska språket och fransk litteratur samt tyska språket och tysk litteratur, enligt vad som i motionerna anförts, dels av en professur vid Stockholms universitet i spanska språket och litteraturen;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lundström m. fl.* (I: 492) och den andra inom andra kammaren av herr *Ohlin m. fl.* (II: 605), i vilka hemställts att riksdagen måtte fatta principbeslut om en ny medicinsk högskola för i första hand klinisk undervisning och forskning med förläggning förslagsvis i Linköping-Norrköping eller Örebro samt om omedelbar planläggning av ytterligare en medicinsk högskola ävensom uppdraga åt Kungl. Maj:t att igångsätta och snarast möjligt slutföra förhandlingar med vederbörande sjukvårdshuvudmän;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Svanström* (I: 499) och den andra inom andra kammaren av herrar *Fälldin* och *Boo* (II: 577), i vilka hemställts att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om en utredning av frågan om inrättande av professurer i samhällsplanering;

dels en inom andra kammaren av fru *Johansson m. fl.* väckt motion (II: 133), vari hemställts att riksdagen måtte besluta att hos Kungl. Maj:t anhålla om utarbetande snarast möjligt av förslag till anordnande av forskning i geriatrik genom inrättandet av en professur i nämnda ämne vid någon av rikets medicinska högskolor;

dels en inom andra kammaren av herr *Fröding m. fl.* väckt motion (II: 200), vari hemställts att riksdagen ville i samband med sin behandling av åttonde huvudtiteln framhålla önskvärdheten av att även mellersta Norrland kommer i åtanke vid den framtida utbyggnaden av vårt högre undervisningsväsende;

dels en inom andra kammaren av herr *Lundberg m. fl.* väckt motion (II: 325), vari hemställts att riksdagen måtte besluta att en professur i anesthesiologi med docent Martin Holmdahl som förste innehavare skall inrättas vid Uppsala universitet;

dels en inom andra kammaren av herrar *Mattsson* och *Dahlgren* väckt motion (II: 328), vari hemställts att riksdagen måtte vid behandlingen av åttonde huvudtiteln medge inrättande snarast möjligt av en laboratur i tillämpad limnologi vid den limnologiska institutionen vid Uppsala universitet samt hos Kungl. Maj:t hemställa om skyndsamt framläggande av förslag till ytterligare förstärkning av den limnologiska forskningen och undervisningen i enlighet med motionens syfte;

dels en inom andra kammaren av herrar *Antonsson* och *Dahlgren* väckt motion (II: 566), vari hemställts att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om inrättande av en professur i geriatrik;

dels en inom andra kammaren av herrar *Björkman* och *Annars* väckt motion (II: 568), vari hemställts att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t uttala att det blivande sjätte universitetet måtte förläggas till Visby;

dels ock en inom andra kammaren av herr *Ohlin m. fl.* väckt motion (II: 603), vari hemställts att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om förslag till nästa års riksdag om en förstärkning av elektronikens ställning vid universiteten.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna II: 197, II: 332, II: 340, II: 478, II: 477, II: 431, II: 464, II: 476, II: 541 (II: 542), II: 573, II: 605, II: 577, II: 133, II: 200, II: 325, II: 328, II: 566, II: 568 och II: 603.

Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag innebär beträffande personalorganisationen bl. a. att följande tjänster skall inrättas fr. o. m. nästa budgetår, nämligen en professur i fonetik, en laboratur i biokemi, personlig för docenten Jerker Porath, en preceptur i processrätt, fyra ordinarie universitetslektorat, en docenttjänst och en forskardocenttjänst.

Sammanlagt innebär Kungl. Maj:ts förslag en anslagshöjning med 2 763 000 kr.

Departementschefen redovisar i anslutning till förevarande anslagspunkt vissa gemensamma frågor som berör universitetskanslern underställda läroanstalter. Här må anföras bl. a. följande.

Frågan om ett genomförande vid de teologiska och juridiska fakulteterna av samma system för automatisk tilldelning av lärarkrafter som för närvarande tillämpas vid de filosofiska fakulteterna har av kanslern tagits upp till förnyad

behandling. Med anledning härav erinrar departementschefen om att det i 1963 års statsverksproposition (bil. 10, s. 326) förutskickades, att en översyn av nämnda system kunde visa sig påkallad, sedan ett registreringsförfarande införts. Departementschefen erinrar därjämte om att kanslersämbetet — såsom framgår av propositionen 1963: 172 (s. 230) — ålagts att före utgången av januari 1964 framlägga förslag till komplettering av det fr. o. m. läsåret 1963/64 tillämpade systemet med registrering av de studerande vid de filosofiska fakulteterna i syfte att skapa ett säkrare underlag för tilldelningen av lärarkrafter. Med hänsyn bl. a. härtill är departementschefen inte beredd att förorda någon utvidgning av systemet med automatisk lärartilldelning.

I detta sammanhang beröres en i samband med 1957 års juristutbildningsreform aktualiserad lösning av de juridiska fakulteternas lärarfråga. Enligt ett då föreliggande kommittéförslag borde i de större och viktigare ämnena inrättas preceptorstjänster. Detta önskemål tillgodosågs till betydande del genom statsmakternas beslut år 1957 (jfr prop. 1957: 86).

I sin anslagsframställning för nästa budgetår har kanslern understrukit angelägenheten av att ytterligare ett antal precepturer i juridiska ämnen inrättas. Dessa tjänster skulle enligt kanslern tillgodose ett behov av kvalificerad undervisning och handledning främst inom ramen för de tillämpade juridiska studierna. För egen del finner departementschefen — med hänsyn till de juridiska studiernas utformning — att skäl talar för att ytterligare precepturer kommer till stånd, avsedda för vissa av de större juridiska ämnena.

I övrigt förordar departementschefen beträffande den teologiska fakulteten i Uppsala att nu befintliga två tjänster som assistent och två tjänster som förste amanuens får utbytas mot 3 000 assistenttimmar. Beträffande av kanslern föreslagna förstärkning av de teologiska fakulteternas kursanslag erinras om att sedan flera år efter kanslerns medgivande utgått medel ur anslaget till extra utgifter vid universitet och högskolor.

Beträffande de juridiska fakulteterna förutsättes särskilt att — därest så med hänsyn till studerandeantalet bedömes nödvändigt — erforderliga medel för förstärkning av fakulteternas undervisningsresurser får anvisas från inbesparade lönedel och från anslaget till extra utgifter vid universitet och högskolor.

Departementschefen har icke biträtt bl. a. följande av universitetskanslern framlagda förslag, nämligen: höjningar av teologiska och juridiska fakulteternas kursanslag med 50 000 kr. respektive 70 000 kr. samt inrättande av en professur i internationell rätt och av en tjänst som gymnastiklärare i Ao 20 i stället för i Ae 18 vid gymnastik- och idrottsinstitutionen.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framlagda förslag, innebärande en höjning av ifrågakvarande anslag med 2 763 000 kr. Till frågan om bemyndigande för Kungl. Maj:t att fastställa eller vidtaga ändring i vederbörlig personalförteckning vid bifall till förslag om nya högre

tjänster m. m. vid universitet och högskolor återkommer utskottet vid slutet av sitt utlåtande under denna punkt.

Beträffande de föreliggande motionerna får utskottet anföra följande.

Utskottet vill först allmänt konstatera att antalet motioner i år i anslutning till förevarande avsnitt av åttonde huvudtiteln är osedvanligt stort. Motionsyrkandena vittnar i många fall om den starka expansion som de högre utbildningsanstalterna för närvarande genomgår, en utveckling som givetvis ställer ökade krav på nya lärartjänster på olika nivåer. Härtill medverkar inte blott den pågående och förutsebara kraftiga ökningen av studerandeantalet utan också att nya forskningsgrenar och utbildningsspecialiteter växer fram och kräver att bli representerade i utbildningsorganisationen.

Forskarrekryteringen har förbättrats kraftigt från slutet av 1950-talet. En ytterligare förbättrad sådan rekrytering, som kan komma att bli resultatet av 1963 års forskarutrednings arbete, ökar naturligtvis också efter hand trycket på att få till stånd nya högre tjänster vid universitet och högskolor.

Trots många gånger starkt berättigade anspråk på utvidgning av representationen av nya högre tjänster måste dock uppenbarligen dessa anspråk bedömas med viss restriktivitet. Härför talar inte blott kostnaderna — utskottet vill erinra om att kostnaden för exempelvis en professur enligt i dag tillämplad praxis utökas med kostnaderna för vissa följdtjänster och ofta har till konsekvens utgifter för nya lokaler, materiel, utrustning m. m.

Ofta står man också här inför ett avvägningsproblem: näringsliv, skola och förvaltning gör anspråk på en berättigad del av personal med högre examina och »konkurrerar» därvid med sina avnämare, universiteten och högskolorna, vilka också kräver nya högre tjänster för genomförande och utökning av sina utbildningsprogram.

Utskottet vill i detta sammanhang erinra om att detta avvägningsproblem något berördes av departementschefen i propositionen 1963: 172 angående fortsatt utbyggnad av universitets- och högskoleväsendet m. m., varöver utskottet avgav utlåtande den 6 december 1963 (SU 1963: 212). Konkurrensförhållandet, som där angavs gälla framför allt de experimentellt inriktade fakulteterna och högskolorna, bedömdes vara av övergående karaktär, då nytillskottet av forskare och lärare m. fl. senare ej längre krävde så stor del av de nyexaminerade som under de närmaste åren. Departementschefen angav i sammanhanget att han låtit utföra vissa beräkningar rörande den ökning av personalen vid universiteten och högskolorna som fordrades vid en ökning av utbildningskapaciteten av den omfattning som förordades i propositionen samt att han låtit jämföra denna ökning med beräknad ökning av antalet nyexaminerade inom skilda fakulteter. Det skulle för utskottets och riksdagens fortsatta bedömande av de spörsmål som sammanhänger med här skildrade avvägningsproblem vara av stort värde att få dessa ytterligare klarlagda. Det skulle enligt utskottets mening vara värdefullt om Kungl. Maj:t kunde finna det möjligt att för riksdagen ytterligare klarlägga och helst i någon form närmare redovisa det statistiska material, som kunde vara ägnat att belysa hithörande problemkomplex.

Man måste också vid sin bedömning ta hänsyn till den lämpligaste lokaliseringen av nya högre tjänster. Det är nämligen enligt utskottets bestämda uppfattning ingalunda givet att varje utbildningsenhet av samma slag på olika orter skall ha en likadan professur eller laboratur. Då vederbörande tjänst inte ovillkorligen får anses ingå som en nödvändig del av utbildningsorganisationen fram till viss examen torde det fastmer vara angeläget, att en »specialitet» lokaliseras till en eller ett fåtal utbildningsorter, men att undervisning och forskning inom specialiteten står öppen för studerande från samtliga lärosäten av ifrågavarande slag.

Utskottet har funnit sig böra godtaga Kungl. Maj:ts värderingar av de insatser beträffande nya högre tjänster som bör göras för nästa budgetår, oaktat flera i och för sig beaktansvärda äskanden från vederbörande myndigheter icke nu kunnat följas. I anslutning härtill och till vissa av de motioner som väckts vill utskottet emellertid särskilt framhålla följande. Det förekommer fall då mycket starka forskningsmotiveringar har framförts för nya professurer eller laboraturer. Det kan inte förnekas att det ibland synes angeläget att kunna knyta en speciellt framstående forskare till en aktiv forsknings- och utbildningsinsats här i Sverige, vilket emellertid inte låter sig göra, då professors- eller laboratorstjänst kanske inte finns eller inte är ledig inom den nuvarande organisationen vid våra universitet och högskolor. Utskottet vill för sådana fall peka på en möjlighet som statsmakterna redan i visst hänseende anvisat. Utskottet syftar på de försvarsmedicinska forskargrupper, upptagande i dag en professur och två laboratörer, som finnes inrättade inom ramen för medicinska forskningsrådet. Ytterligare utökning av antalet sådana grupper föreslås i Kungl. Maj:ts proposition 1964: 69. Det synes utskottet angeläget att Kungl. Maj:t allvarligt prövar möjligheterna att låta dessa forskargrupper få sin efterföljd, då så kan anses av behovet speciellt starkt påkallat, inom ramen för det nu berörda och andra forskningsråd. En annan möjlighet torde också kunna yppas att — utan anknytning till viss forskningsgrupp — inrätta särskilda forskartjänster med placering i lönegrad motsvarande professors och laborators och utan att tjänst bindes vid visst från början bestämt ämnesområde. Utskottet vill här erinra om att för närvarande 47 särskilda forskartjänster i Ae 27 finnes inrättade. Utskottet avser under anslagspunkten 96 i det följande att i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag föreslå en ytterligare utvidgning av antalet sådana tjänster. Jämväl frågan om inrättande av ett begränsat antal tjänster i högre lönegrad än Ae 27 torde böra närmare prövas av Kungl. Maj:t. Därvid synes också böra övervägas huruvida tiden för innehav av dylika tjänster skall begränsas eller icke. Utskottet förordar att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t giver till kännat vad utskottet sålunda anfört rörande en prövning av förutsättningarna för utvidgning av systemen med forskargrupper och särskilda forskartjänster.

Utskottet övergår nu till att redovisa sina ställningstaganden till de enskilda motioner, som utskottet funnit anledning behandla i anslutning till denna punkt. Utskottet vill först notera, att en del av dessa motioner har avseende även på andra lärosäten än förevarande. Ifrågavarande motioner kommer, där de inte

direkt avser kostnadsökningar för nästa budgetår eller utskottet eljest av särskild orsak funnit sig böra på nytt kommentera dem, endast att behandlas i nu förevarande sammanhang. Utskottet kommer att redovisa motionerna fakultetsvis.

Teologiska fakulteten. I motionerna I: 276 och II: 332 har hemställts om tillskapande av normer för automatisk lärarkrafttilldelning vid de teologiska fakulteterna och om en skyndsam utredning, syftande till en upprustning av de teologiska fakulteterna i personellt och materiellt avseende.

Frågan om automatik — som då innefattade jämväl de juridiska fakulteterna — har tidigare prövats av utskottet. Senast i sitt utlåtande nr 61 år 1963 förutsatte utskottet sålunda i anslutning till väckta motioner i samma syfte som förevarande, att Kungl. Maj:t snarast möjligt upptog frågan till förnyat bedömande. Riksdagen gav i skrivelse till Kungl. Maj:t till känna vad utskottet anfört (Rskr 1963: 170). I utlåtandet nr 212 till samma års riksdag hade utskottet att ånyo taga ställning till motionsyrkanden om automatisk tilldelning av lärarkrafter vid de teologiska fakulteterna. Då utskottet erfarit att frågan komme att prövas av Kungl. Maj:t i samband med budgetbehandlingen för budgetåret 1964/65 och då problemet även kunde komma under bedömande i samband med en aviserad översyn av reglerna för automatikens tillämpning vid de filosofiska fakulteterna, fann utskottet att motionerna i fråga icke borde föranleda någon riksdagens åtgärd. Utskottet får i övrigt beträffande frågans tidigare behandling hänvisa till utlåtandet 1963: 212, s. 39 och 40.

Departementschefen har, som framgått av det föregående, icke biträtt ett förslag från kanslern om genomförande fr. o. m. budgetåret 1965/66 av automatisk lärartilldelning inom de teologiska fakulteterna. Departementschefen har för sin del sammankopplat frågan om en utvidgning av systemet med automatisk lärartilldelning till de teologiska och juridiska fakulteterna med frågan om en översyn av automatikreglerna vid de filosofiska fakulteterna. Utskottet, som förväntar att denna översyn utföres snarast möjligt, får i avvaktan härpå uttala, att utskottet vidhåller den uppfattning i frågan om automatikregler vid de teologiska fakulteterna, varåt utskottet gav uttryck senast i sitt utlåtande 1963: 61. Med hänsyn härtill synes ifrågavarande motioner i här berört hänseende icke böra föranleda någon riksdagens åtgärd.

I avvaktan på prövningen av frågan om automatiska lärartilldelningsnormer torde bl. a. såsom hittills, efter kanslerns medgivande, medel böra ställas till förfogande åt de teologiska fakulteterna ur anslaget till extra utgifter vid universitet och högskolor. Till komplettering härav — det extra utgiftsanslaget skall räcka till inte bara för de teologiska fakulteternas behov — bör också kunna övervägas att förstärka fakulteternas kursanslag. Utskottet förutsätter att Kungl. Maj:t till förnyat bedömande tar upp frågan om en sådan förstärkning.

Vad beträffar det andra i motionerna berörda spörsmålet om skyndsam utredning om en upprustning av de teologiska fakulteterna synes det böra ankomma på vederbörande fakulteter och kanslern att pröva behovet av en sådan

upprustning och vilken omfattning den bör få. Utskottet avstyrker alltså bifall till motionsyrkandena även i denna del.

Juridiska fakulteten. I motionerna I: 362 och II: 478 har hemställts, att den år 1938 beslutade professuren i internationell rätt vid Uppsala universitet måtte uppföras på stat fr. o. m. budgetåret 1964/65. I detta sammanhang bör erinras om att dels i samma motioner, dels i motionerna I: 100 och II: 140 har påyrkats inrättande av motsvarande professur vid Lunds universitet. Utskottet kommer att ta ställning till dessa motionsyrkanden vid sin behandling av avlöningsanslaget för nämnda universitet i det följande.

Inom universitetsorganisationen är ifrågavarande ämne nu företrätt genom en år 1947 inrättad professur vid Stockholms (högskola) universitet.

I enlighet med den mening, varåt utskottet 1962 gav uttryck (utlåtande 1962: 102, s. 10) vid behandlingen av motionsvis framställda yrkanden av samma innebörd som de nu föreliggande, fann utskottet vid motsvarande motionsbehandling 1963 (utlåtande 1963: 61) att starka skäl anförts för en förstärkning av ämnesrepresentationen på berörda område. Utskottet underströk då liksom 1962 värdet av att vårt land finge större resurser beträffande forskning och undervisning i internationell rätt. Utskottet fann sig visserligen icke berett att biträda motionsyrkandet men förutsatte, att Kungl. Maj:t upptog frågan till förnyat allvarligt övervägande. Utskottet framhöll tillika, att den ytterligare professur som enligt utskottets mening snarast borde komma till stånd, borde knytas till Uppsala universitet.

I anledning av nu väckta motioner förordar utskottet, under åberopande tillika av vad utskottet tidigare i ämnet anført, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer, att förslag snarast, helst till nästa år, förelägges riksdagen om slutligt inrättande av en professur i internationell rätt vid Uppsala universitet.

Enligt vad utskottet erfarit har kanslern nyligen uppdragit åt fyra företrädare för de juridiska fakulteterna att såsom sakkunniga inom kanslersämbetet verkställa utredning och framlägga förslag i sådana de juridiska fakulteterna berörande frågor, som anses särskilt angelägna. Utredningsarbetet bör enligt direktiven koncentreras på en kartläggning och angelägenhetsgradering av sådana frågor, som anses böra föranleda anslagsäskanden för de närmaste budgetåren. Finnes nya lärostolar böra tillkomma, bör enligt samma direktiv eftersträvas en specialisering mellan de olika lärosätena. I andra hand bör de sakkunniga bearbeta aktuella frågor, som icke är av utpräglad anslagskaraktär. De sakkunnigas förslag förutsattes kunna lämpligen avlämnas etappvis — förslag i anslagsfrågor före den 1 maj 1964 — och bör i sin helhet vara kanslersämbetet till handa före den 1 juni 1964.

Det förslag om utredning om inrättande av professorer i rättssociologi vid de juridiska fakulteterna, som väckts i motionerna I: 363 och II: 477, synes vara av den karaktär att det bör kunna komma under övervägande av bl. a. nyss nämnda sakkunniga. Utskottet vill emellertid i sammanhanget erinra om att Kungl.

Maj:t under avlöningsanslaget till Stockholms universitet framlagt förslag om inrättande av en professur i allmän kriminologi, gemensam för den filosofiska och den juridiska fakulteten vid universitetet, ett förslag som utskottet avser att biträda. Med hänsyn till den nära anknytning som denna fråga har till nu förevarande synes berörda sakkunniga och kanslern vid sina överväganden böra taga lämplig hänsyn till den förstärkning även av den juridiska utbildningsorganisationen, som ett bifall till professuren i allmän kriminologi måste anses innebära. Utskottet finner vid nu angivna förhållanden yrkandet i motionerna I: 363 och II: 477 icke påkalla någon riksdagens åtgärd.

Medicinska fakulteten. Starka medicinska och sociala skäl synes utskottet ha anförts för angelägenheten av att en professur kommer till stånd inom området för invärtes-medicinsk allergologi. Frågan härom synes emellertid böra på sedvanligt sätt lämpligen först prövas av vederbörliga universitetsmyndigheter, som bl. a. bör överväga den lämpligaste lokaliseringen av en dylik professur. Utskottet är med hänsyn härtill icke berett att biträda yrkandena i motionerna I: 149 och II: 197 om skyndsamt särskild utredning om inrättande av ifrågasatt professur. Utskottet avstyrker tillika bifall till förslaget i samma motioner om en mera allsidig utredning på allergologiens område. Att överväga spörsmål av denna art och taga erforderliga initiativ synes nämligen också ligga inom ramen för berörda myndigheters normala ämbetsåligganden.

I motionerna I: 408 och II: 542 samt II: 133 och II: 566 har påyrkats särskilda riksdagsskrivelser till Kungl. Maj:t om inrättande av professurer i geriatrik.

Utskottet får med anledning härav erinra om att utskottet vid såväl 1962 som 1963 års riksdagar hade att behandla motionsyrkanden av samma innebörd som det ovan angivna. Över motionerna vid 1962 års riksdag hade vederbörande universitetsmyndigheter avgivit yttranden. Enligt universitetskanslern vore tiden ännu icke inne för att fatta beslut om en professur i geriatrik. Det erinrades om att stöd för geriatrisk forskning för närvarande kunde erhållas genom medicinska forskningsrådet och anslag från olika fonder. Karolinska institutet disponerade över en donation på 1½ miljon kr., att användas för medicinsk forskning, särskilt sådan som är av betydelse för geriatriken. Utskottet som underströk den stora betydelsen av intensifierad forskning på förevarande område, fann sig på grund av vad i ärendet blivit upplyst icke böra tillstyrka bifall vare sig till de 1962 eller 1963 väckta motionsyrkandena.

Vid sitt förnyade ställningstagande till frågan om professurer i geriatrik har utskottet icke funnit anledning att på annat sätt komplettera sin tidigare intagna ståndpunkt i ämnet, än att utskottet dels funnit sig böra understryka det heterogena forskningsfält en professur i geriatrik skulle ha att spänna över — i själva verket torde det allvarligt kunna ifrågasättas om detta fält någonsin kan så avgränsas, att professuren skulle kunna få en helt kompetent innehavare —, dels finner sig föranlåten erinra om sitt uttalande i det föregående om en prövning av möjligheterna att inrätta bl. a. ytterligare medicinska forskningsgrupper.

Under hänvisning till vad utskottet nu och tidigare anfört i ämnet avstyrker utskottet bifall till yrkandena i förutnämnda fyra motioner.

Vid 1963 års riksdag (utlåtande 61, s. 9) hade utskottet att taga ställning till ett motionsyrkande om inrättande vid Uppsala universitet av en professur i anesthesiologi med docenten Martin Holmdahl såsom förste innehavare. Utskottet, som erinrade om att Kungl. Maj:t föreslagit inrättande av en professur i ämnet vid karolinska institutet fr. o. m. den 1 juli 1963 — riksdagen beslöt sedermera i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag —, avstyrkte motionen under hänvisning till att det syntes få ankomma på Kungl. Maj:t att framdeles taga ställning till frågan i vilken utsträckning och vid vilka lärosäten en fortsatt utbyggnad av ämnet med akademiska företrädare borde äga rum.

Hemställan om inrättande av en professur i ämnet i Uppsala har nu upprepats i motionen II: 325. Utskottet vill i detta sammanhang ytterligare erinra om att utskottet i utlåtandet 1963:61 fann anledning framhålla, att anesthesiologien (läran om bedövningsmedel och bedövningsteknik) sedan ett flertal år varit en erkänd, självständig specialitet av stor betydelse för sjukvårdens utveckling. Detta talar enligt utskottet för att det kan förtjäna att allvarligt övervägas, att vidga kretsen av ämnesföreträdare. Det synes emellertid närmast ånyo böra prövas av kanslern — kanslern har i sina anslagsäskanden för budgetåret 1964/65 icke upptagit ifrågasvarande professur — vid vilket eller eventuellt vid vilka lärosäten ämnet bör bli ytterligare företrätt. Att därvid de skäl som talar för en professur inom ämnesområdet i Uppsala särskilt beaktas har utskottet för sin del ingen erinran emot, särskilt med hänsyn till vad som i motionerna upplysts och i övrigt är för utskottet bekant om ämnets ställning där. Att Holmdahls väl vitsordade kompetens för professuren också beaktas i sammanhanget finner utskottet följdriktigt. På grund av vad sålunda anförts avstyrker utskottet bifall till motionen II: 325 om inrättande redan fr. o. m. nästa budgetår av ifrågasvarande professur.

H u m a n i s t i s k a f a k u l t e t e n. Professurer i moderna språk och vederbörande språkområdes litteratur finnes för närvarande inrättade vid Uppsala universitet — engelska språket och engelskspråkig litteratur —, vid Lunds universitet — engelska språket och engelskspråkig litteratur — och vid Göteborgs universitet — engelska språket och litteraturen (Andrew Carnegies professur). Vid Uppsala universitet finns härjämte inrättade två universitetslektorat i engelska språket och engelskspråkig litteratur.

I motionerna I: 486 och II: 573 har hemställts att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om förslag till 1965 års riksdag om inrättande av professurer i språk i kombination med litteratur vid nu nämnda lärosäten och vid Stockholms universitet. Utskottet vill i anledning härav erinra om att enligt statsmakternas beslut förra året den nyss nämnda professuren i Lund i engelska språket och engelskspråkig litteratur tillkom så sent som den 1 juli 1963. Den motiverades bl. a. av skolans särskilda behov. Samma motivering — inte minst angelägenheten av att inte enbart språksidan blir tillgodosedd vid undervis-

ningen inom grundskolan och det gymnasium som nu står inför sin snara om-
daning — talar i och för sig för att kretsen av universitetsämnen inom språk —
litteratur vidgas utöver den nuvarande koncentrationen till engelska. Kanslern
har i sina anslagsäskanden pekat på behovet av kombinationsprofessorer av här
berört slag vid Göteborgs universitet (franska språket och litteraturen) och vid
Stockholms universitet (tyska språket och litteraturen). Departementschefen har
icke biträtt kanslerns förslag. Utskottet, som avstyrker bifall till motionerna
I: 486 och II: 573 om inrättande av professorer i engelska, tyska, franska och
spanska språken och litteraturen, utgår emellertid ifrån att Kungl. Maj:t ytter-
ligare överväger hithörande problemkomplex.

I motionerna I: 499 och II: 577 har hemställts om utredning av frågan om
inrättande av professorer i samhällsplanering. Utskottet får i anslutning härtill
hänvisa till att i den nyligen framlagda propositionen nr 74 angående fortsatt
utbyggnad av universitetet i Umeå förslag framlägges om en utbildningsorgani-
sation för utbildning av samhällsplanerare inom ramen för en filosofisk-samhälls-
vetenskaplig examen. Utskottet kommer senare i vår att taga ställning till
ifrågavarande förslag. Frågan om upptagande av utbildning till samhällsplane-
rare med teknisk anknytning vid teknisk högskolas arkitekturavdelning över-
väges, enligt vad utskottet erfarit, för närvarande inom 1963 års universitets-
och högskoleutredning. Med hänsyn till att frågan om samhällsplanerarutbild-
ning och eventuellt därtill anknytna professorer alltså relativt snart synes kunna
få sin lösning saknas enligt utskottet anledning att bifalla förutnämnda mo-
tioner. Utskottet avstyrker alltså bifall till motionerna.

Utskottet får på nytt erinra om att utskottet avser att vid sin behandling av
Stockholms universitets avlöningsanslag i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag
förorda inrättande fr. o. m. nästa budgetår av en professur i allmän kriminologi
vid Stockholms universitet. Att redan nu, innan erfarenheter vunnits av ifråga-
varande professur, dess ställning inom utbildningsorganisationen och allmänna
betydelse, överväga inrättande av professorer i kriminologi jämväl i Uppsala
och Lund kan utskottet icke finna påkallat. Utskottet ifrågasätter i det sam-
manhanget möjligheten att inom den allra närmaste framtiden finna kompetenta
innehavare till ytterligare ett par sådana professorer. Därest en ytterligare ut-
byggnad av utbildningsorganisationen sedermera skulle anses befogad synes en
sådan böra i första hand övervägas av vederbörande universitetsmyndigheter.
Utskottet avstyrker bifall till motionerna I: 400 och II: 464 i vad desamma av-
ser nu berörda frågor.

M a t e m a t i s k - n a t u r v e t e n s k a p l i g a f a k u l t e t e n. I motioner-
na I: 401 och II: 476 samt II: 328 har i olika hänseenden förslag framförts, som
syftar till en avsevärd förstärkning av framför allt forskarorganisationen vid
den limnologiska institutionen i Uppsala.

I motionerna har upplysts att limnologiinstitutionen sommaren 1963 tagit i
anspråk en ny större institutionsbyggnad. Utskottet utgår ifrån såsom själv-

klart att det vid planerandet av ifrågavarande nybyggnad måste ha tagits hänsyn till både undervisningens och forskningens behov, varvid uppenbarligen avsikten varit att vederbörande forskningsråd när det gäller forskningen också borde svara för erforderliga insatser. En aktiv vattenvård är förvisso en viktig angelägenhet för samhället och kräver givetvis stöd av forskning på området. Att taga detta till intäkt för att med hänvisning inte minst till de rikliga lokalutrymmena påyrka så omfattande permanenta förstärkningar av forsknings- och utbildningsorganisationen via förevarande anslag som skett i förutnämnda motioner finner utskottet emellertid inte rimligt. Det skulle innebära att limnologien sattes i särställning vid en jämförelse med de förstärkningar som andra institutioner inom vårt högre utbildningsväsende normalt kan påräkna. Universitetskanslern har för sin del begränsat sig till att i sina anslagsäskanden för budgetåret 1964/65 begära inrättande av diverse biträdestjänster och 2 000 assistenttimmar. Departementschefen tillstyrker för sin del en ytterligare tilldelning av 700 assistenttimmar. Utskottet biträder detta departementschefens förslag. Härjämte torde också böra beaktas att institutionen har möjlighet att begära och få utbyte av undervisningstimmar mot tekniska och administrativa hjälpkrafter, en möjlighet som för övrigt redan enligt vad utskottet erfarit utnyttjats beträffande den limnologiska institutionen. Enligt vad utskottet erfarit har statens naturvetenskapliga forskningsråd nyligen anvisat 500 000 kr. för en detaljerad kartläggning av Mälaren och Hjälmarens och dessas tillflöden. En stor del av arbetet avses komma att utföras vid limnologiska institutionen i Uppsala. Utskottet utgår ifrån att inom ramen för ifrågavarande medelsanvisning också tillfälligt kan beredas utrymme för nya angelägna tjänster och att dessa kan rymmas i institutionslokalerna. Utskottet bedömer det också såsom självklart att det vid fullgörandet av det uppdrag som lämnats åt byggnadsstyrelsen att jämte andra myndigheter skyndsamt undersöka förutsättningarna för att provisoriskt bereda ämnet zoologi — detta ämne har stora lokalbekymmer — utrymme i den nya limnologiska institutionsbyggnaden beaktas det starka skäl som talar för att tillfälle så långt möjligt beredes att inom samma lokalutrymmen också tillgodose kravet på utrymmen för genomförande av den av naturvetenskapliga forskningsrådet planerade kartläggningen.

Utskottet, som i övrigt utgår från att Kungl. Maj:t och vederbörande forskningsråd i fortsättningen har sin uppmärksamhet riktad på personalsituationen och behovet av forskningsresurser vid ifrågavarande limnologiska institution, avstyrker bifall till motionerna I: 401 och II: 476, såvitt här är i fråga, samt II: 328.

Skäl synes i och för sig kunna anföras för att vid en fortsatt utbyggnad av undervisning och forskning inom elektronikens område — nu starkare företrädd vid de tekniska högskolorna än vid universiteten — bör beaktas behovet av en förstärkning inom detta område även vid universiteten. Initiativet till eventuella åtgärder i detta hänseende synes emellertid böra tagas av vederbörande universitetsmyndigheter. Utskottet avstyrker därför bifall till yrkandet i motionen

II: 603 om skrivelse till Kungl. Maj:t med hemställan om förslag till nästa års riksdag om en förstärkning av elektronikens ställning vid universiteten.

Allmänt. Departementschefen har beträffande Göteborgs universitets avlöningsanslag föreslagit en höjning av ersättningen till universitetets idrottslärare till arvode motsvarande löneklass A 18. Utskottet avser att i det följande förorda bifall till detta förslag. Godtager riksdagen förslaget har samtidigt härmed ett av delyrkandena i motionerna I: 322 och II: 340 om förbättring av vederbörande idrottslärares avlöningsvillkor delvis tillgodosetts. Med anledning av dessa motioner och motionerna I: 398 och II: 431, vilka utskottet funnit sig böra behandla samtliga i ett sammanhang under förevarande punkt, får utskottet i enlighet med den mening varåt utskottet i fjol gav uttryck (utlåtande 1963: 61, s. 8 och 9) vid behandlingen av motionsvis framställda yrkanden av ungefär samma innebörd som de nu föreliggande, framhålla, att utskottet finner starka skäl tala för att åtgärder vidtages i syfte att på olika sätt stärka resurserna för den vid universitet och högskolor studerande ungdomens fysiska fostran. Utskottet anser sig icke böra tillstyrka bifall till de i motionerna framställda yrkandena men förutsätter att Kungl. Maj:t alltjämt har sin uppmärksamhet riktad på ifrågasvarande spörsmål.

I flera motioner har berörts spörsmål som sammanhänger med den fortsatta utbyggnaden av vår universitets- och högskoleorganisation. Utskottet får med anledning av dessa motioner, som utskottet funnit sig böra behandla här — I: 492 och II: 605, II: 200 samt II: 568 — erinra om att 1963 års universitets- och högskolekommitté enligt sina direktiv bl. a. har att pröva frågan om upprättande av nya högre utbildningsenheter. Kommitténs arbete bedrivs enligt vad utskottet erfarit skyndsamt och kommitténs förslag i ämnet torde kunna väntas redan i år. Vid sådant förhållande och då 1960 års lärarutbildningssakkunniga härjämte överväger frågor som sammanhänger med inrättande av nya lärarhögskolor, ett spörsmål som aktualiserats för mellersta Norrlands del i motionen II: 200, har utskottet icke funnit sig böra biträda förslagen i de förutnämnda motionerna I: 492 och II: 605, II: 200 samt II: 568.

Slutligen får utskottet beröra frågan om bemyndiganden för Kungl. Maj:t att vidtaga ändringar i personalförteckningarna för universiteten i Uppsala, Lund, Göteborg och Stockholm, karolinska mediko-kirurgiska institutet samt tekniska högskolan i Stockholm och Chalmers tekniska högskola. Förslag om att riksdagen skulle lämna Kungl. Maj:t sådana bemyndiganden har framlagts i årets statsverksproposition, bilagan 10, med avseende på förevarande anslag och övriga avlöningsanslag för berörda lärosäten. Sedermera har emellertid Kungl. Maj:t i propositionen 1964: 50 angående universitetens och högskolornas organisation och förvaltning m. m. föreslagit riksdagen, bl. a., att bemyndiga Kungl. Maj:t att, i enlighet med de i denna proposition framlagda förslagen — utöver de ändringar som föreslagits i 1964 års statsverksproposition — vidtaga ändringar i personalförteckningarna för universiteten i Uppsala, Lund, Göteborg och Stockholm, karolinska mediko-kirurgiska institutet, tekniska högskolan i Stockholm

samt Chalmers tekniska högskola. Härjämte har i propositionen 1964:73 angående utbildning av arbetsterapeuter och sjukgymnaster föreslagits bemyndigande för Kungl. Maj:t att vidtaga vissa ytterligare förändringar i personalförteckningarna för Lunds universitet och karolinska mediko-kirurgiska institutet, föranledda av förslag i ifrågavarande proposition. Slutligen har i propositionen 1964:68 angående vissa frågor rörande lärarutbildning hemställts om bemyndigande för Kungl. Maj:t att vidtaga den ytterligare ändring i personalförteckningen för tekniska högskolan i Stockholm, som föranledes av vad departementschefen i nämnda proposition föreslagit.

Med hänsyn till att utskottet ännu inte haft tillfälle att taga slutlig ställning till här nämnda propositioner 1964:50, 68 och 73 torde vid riksdagens bemyndiganden för Kungl. Maj:t att vidtaga ändringar i vederbörlig personalförteckning under förevarande punkt och efterföljande punkter 6, 11, 17, 61 och 67 böra göras förbehåll för de ytterligare ändringar i berörda personalförteckningar, som må föranledas av riksdagens senare ställningstaganden i anledning av ifrågavarande propositioner.

Utskottet kommer senare i anslutning till punkterna 21, 31 och 36 att upptaga frågor om bemyndiganden för Kungl. Maj:t med avseende på personalförteckningarna för Umeå universitet samt tandläkarhögskolorna i Stockholm och Malmö.

Under återopande av vad utskottet sålunda anfört hemställer utskottet,

I. att riksdagen må, i anledning av motionerna I:362 och II:478, i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t snarast, helst till 1965 års riksdag, framlägger förslag om slutligt inrättande av en professur i internationell rätt vid universitetet i Uppsala;

II. att motionen II:325, i vad den avser inrättande fr. o. m. den 1 juli 1964 av en professur i anesthesiologi med docenten M. Holmdahl som förste innehavare, icke må bifallas av riksdagen;

III. att motionerna I:401 och II:476, i vad de avser en förstärkning av personalen vid limnologiska institutionen vid universitetet i Uppsala fr. o. m. den 1 juli 1964 samt principbeslut om en ytterligare personalförstärkning fr. o. m. den 1 juli 1965, icke må bifallas av riksdagen;

IV. att motionen II:328 om inrättande snarast möjligt av en laboratur i tillämpad limnologi vid limnologiska institutionen vid universitetet i Uppsala samt om en skyndsamt ytterligare personalförstärkning därstädes icke må bifallas av riksdagen;

V. att motionerna I:322 och II:340, i vad de avser omvandling fr. o. m. den 1 juli 1964 av en tjänst som idrottslärare i Ae 18 vid universitetet i Uppsala till motsvarande tjänst i Ao 20, icke må bifallas av riksdagen;

VI. att motionerna I: 398 och II: 431 om en fast organisation av ledningen av idrott och fysisk fostran vid universitet och högskolor icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

VII. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag ävensom med avslag å motionerna I: 362 och II: 478, II: 325, I: 401 och II: 476 samt I: 322 och II: 340, samtliga motioner såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att — med förbehåll för vad riksdagen må komma att besluta rörande ytterligare ändringar i anledning av Kungl. Maj:ts proposition 1964: 50 — vidtaga de ändringar i personalförteckningen för Uppsala universitet, som föranledes av vad departementschefen föreslagit i statsverkspropositionen, bilagan 10, p. 166;

b) godkänna följande avlöningsstat för Uppsala universitet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

Avlöningsstat

Utgifter

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	7 642 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	26 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a) Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i>	11 259 300
b) Avlöningar till arbetare vid botaniska trädgården, <i>förslagsvis</i>	380 000
c) Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	8 347 300
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	9 263 000
	<hr/>
Summa kr.	36 917 600

Särskilda uppbördsmedel

Ränta å vissa donationsfonder	42 600
Bidrag från C. F. Liljewalchs fond för personliga professurer	5 000
	<hr/>
Summa kr.	47 600
Nettoutgift kr.	36 870 000

c) till *Uppsala universitet*: Avlöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 36 870 000 kr.;

VIII. att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört rörande en prövning av möjligheterna till utvidgning av systemen med forskargrupper och särskilda forskartjänster;

IX. att motionerna I: 276 och II: 332 om införande av normer för automatisk lärarkrafttilldelning vid de teologiska fakulteterna och utredning om upprustning av dessa fakulteter icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

X. att motionerna I: 363 och II: 477 om utredning om inrättande av professurer i rättssociologi vid de juridiska fakulteterna icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

XI. att motionerna I: 149 och II: 197 om utredning om inrättande av en professur i invärtesmedicinsk allergologi, m. m. icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

XII. att motionerna I: 408 och II: 542 samt II: 133 och II: 566 om särskilda riksdagsskrivelser till Kungl. Maj:t med hemställan om förslag till inrättande av professurer i geriatrik icke må bifallas av riksdagen;

XIII. att motionerna I: 486 och II: 573 om inrättande av professurer i språk i kombination med litteratur vid vissa lärosäten icke må bifallas av riksdagen;

XIV. att motionerna I: 499 och II: 577 om utredning om inrättande av professurer i samhällsplanering icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

XV. att motionerna I: 400 och II: 464, i vad de avser inrättande av en professur i kriminologi vid vartdera av universiteterna i Uppsala och Lund, icke må bifallas av riksdagen;

XVI. att motionerna I: 400 och II: 464, i vad de avser utredning om utbyggnad av den kriminologiska forskningen och undervisningen, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

XVII. att motionen II: 603 om en förstärkning av elektroniks ställning vid universiteterna icke må bifallas av riksdagen;

XVIII. att motionerna I: 492 och II: 605 om principbeslut om en ny medicinsk högskola i förslagsvis Linköping-Norrköping eller Örebro samt omedelbar planläggning av ytterligare en sådan högskola m. m. icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

XIX. att motionen II: 200 om uttalande från riksdagens sida om önskvärheten av att även mellersta Norrland kommer i åtanke vid utbyggnaden av det högre undervisningsväsendet icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

XX. att motionen II: 568 om uttalande från riksdagens sida för förläggning av ett universitet till Visby icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

2:o) **Uppsala universitet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 167, s. 360 och 361), vilket innebär en anslagshöjning med 473 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Uppsala universitet: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 2 314 000 kr.

3:o) **Uppsala universitet: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 168, s. 361 och 362), vilket innebär en anslagshöjning med 320 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Uppsala universitet: Materiel m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 4 105 000 kr.

4:o) **Uppsala universitet: Nyanskaffning av apparater m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 169, s. 362—364), vilket innebär en anslagsminskning med 245 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Uppsala universitet: Nyanskaffning av apparater m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 630 000 kr.

5:o) **Uppsala universitet: Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 170, s. 364), vilket innebär en anslagshöjning med 75 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Uppsala universitet: Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 790 000 kr.

6:o) **Lunds universitet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 171, s. 364—379) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för Lunds universitet, som föranledes av vad departementschefen anført, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för Lunds universitet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65, dels ock till Lunds universitet: Avlöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 36 011 000 kr.

I samband härmed har utskottet — utöver vissa för universiteten gemensamma motioner, som närmare redovisats under punkten 1 i det föregående — till behandling förehaft

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Edström* (I: 97) och den andra inom andra kammaren av herr *von Friesen* (II: 130), i vilka hemställts att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning och förslag i frågan om inrättande av en lärostol i oligofrenologi (professur eller laboratur) vid något av universiteten eller karolinska institutet, i första förslagsrummet vid Lunds universitet;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Edström* (I: 98) och den andra inom andra kammaren av herr *von Friesen* (II: 129), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta, att fr. o. m. den 1 juli 1964 skall vid Lunds universitet inrättas en professur i embryologi och missbildningslära, vars innehavare tillika skall vara föreståndare för Lunds universitets embryologiska institution, Tornbladsinstitutet, att som förste innehavare av denna professur må kallas docenten, med. dr Bengt Källén, samt att därav föranledda kostnader skall täckas genom motsvarande höjning av anslaget till Lunds universitet, avlöningar etc. under åttonde huvudtiteln för budgetåret 1964/65;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Edström* (I: 99) och den andra inom andra kammaren av herr *Blidfors m. fl.* (II: 127), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta om inrättandet fr. o. m. budgetåret 1964/65 vid Lunds universitet av en för teknologie doktorn Guy von Dardel personlig professur i fysik med samtidigt vakanssättande av laboraturen i fysik;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Edström m. fl.* (I: 100) och den andra inom andra kammaren av herr *Regnéll m. fl.* (II: 140), i vilka hemställts att riksdagen måtte vid behandlingen av ifrågasvarande punkt besluta att en professur i internationell rätt vid Lunds universitet omfattande folkrätt och internationell privaträtt skall inrättas fr. o. m. budgetåret 1964/65;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Edström m. fl.* (I: 101) och den andra inom andra kammaren av herr *Regnéll m. fl.* (II: 141), i vilka hemställts att riksdagen måtte vid behandlingen av ifrågasvarande punkt besluta om inrättande av en preceptur i processrätt vid universitetet i Lund fr. o. m. den 1 juli 1964;

dels de under punkten 1 redovisade likalydande motionerna *I: 322* och *II: 340* angående idrottsläraryrkefattningar vid universiteten, såvitt här är i fråga;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Per-Olof Hanson* (I: 360) och den andra inom andra kammaren av herr *Zetterberg m. fl.* (II: 493), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta att inrätta ytterligare en docenttjänst inom teologiska fakulteten i Lund med företräde för ämnet religionsfilosofi under budgetåret 1964/65;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fröken *Ljungberg m. fl.* (I: 362) och den andra inom andra kammaren av herr *Annars m. fl.* (II: 478), i vilka hemställts, såvitt här är i fråga, att riksdagen

måtte besluta att fr. o. m. den 1 juli 1965 eller den senare tidpunkt, som Kungl. Maj:t bestämmer, skall vid Lunds universitet inrättas en professur i internationell rätt;

dels de under punkten 1 redovisade likalydande motionerna *I: 401* och *II: 476* om en upprustning av de limnologiska institutionerna, såvitt här är i fråga;

dels en inom andra kammaren av herr *Braconier m. fl.* väckt motion (*II: 312*), vari hemställts att riksdagen måtte besluta att fr. o. m. den 1 juli 1965 skall vid Lunds universitet inrättas en professur i idéhistoria;

dels en inom andra kammaren av herr *Regnéll m. fl.* väckt motion (*II: 335*), vari hemställts att under förevarande anslag upptages en medelsanvisning av 16 000 kr. till arvoden åt ledare av undervisning och träning i gymnastik och idrott;

dels ock en inom andra kammaren av herr *Wachtmeister* väckt motion (*II: 491*), vari hemställts att riksdagen måtte besluta att fr. o. m. budgetåret 1964/65 skall vid Lunds universitet inrättas en tjänst i lönegrad Ae 27 såsom förste trädgårdsintendent vid botaniska trädgården.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna *I: 97*, *I: 98*, *II: 127*, *I: 100*, *II: 141*, *II: 340*, *II: 493*, *II: 478*, *II: 476*, *II: 312*, *II: 335* och *II: 491*.

Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag innebär beträffande personalorganisationen bl. a. att följande tjänster skall inrättas fr. o. m. nästa budgetår, nämligen en professur i medicinsk radiofysik genom omvandling av en laboratur i radiofysik, med innehavaren av laboraturen, filosofie doktorn K. Lidén som professurens förste innehavare, en professur i internationell ekonomi, en docenttjänst för matematisk-naturvetenskapliga fakulteten, en forskardocenttjänst, två tjänster som forskarassistent, av vilka en med företräde för ämnet patologi och en avsedd för matematisk-naturvetenskapliga fakulteten, fem ordinarie universitetslektorat samt — dock först fr. o. m. den 1 januari 1965 — två tjänster som klinisk lärare i ämnet medicin.

Sammanlagt innebär Kungl. Maj:ts förslag en anslagshöjning med 2 977 000 kr.

Departementschefen förordar beträffande den teologiska fakulteten i enlighet med kanslerns förslag, att befintliga tjänster och befattningar som assistent och amanuens, nämligen en tjänst som assistent, tre tjänster som förste amanuens och en befattning som tredje amanuens, får utbytas mot 2 725 assistenttimmar.

Beträffande vissa för universiteten gemensamma frågor avseende de teologiska och juridiska fakulteterna torde få hänvisas till vad som återgivits i anslutning till punkten 1 i det föregående.

Departementschefen har icke biträtt bl. a. följande av universitetskanslern framlagda förslag, nämligen: höjningar av teologiska och juridiska fakulteternas kursanslag med 50 000 kr. respektive 158 000 kr. samt inrättande av personlig professur i embryologi för docenten B. Källén, personlig professur i fysik för teknologie doktorn G. von Dardel och samtidig vakanssättning av laboraturen i

fysik, tjänst som förste trädgårdsintendent i Ae 27 och samtidigt indragning av 1 000 assistenttimmar samt tjänst som lärare i gymnastik och idrott i Ao 20 i stället för i Ae 18 vid inrättningen för gymnastik och idrott.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag, innebärande en höjning av ifrågavarande anslag med 2 977 000 kr.

Utskottet får erinra om att utskottet under punkten 1 dels gjort vissa uttalanden rörande en undersökning av förutsättningarna för en förstärkning av organisationen med forskargrupper och särskilda forskartjänster, dels utlåtit sig över vissa för universiteten gemensamma motioner.

Beträffande de under denna punkt redovisade motionerna får utskottet anföra följande.

Teologiska fakulteten. I motionerna I:360 och II:493 har hemställts att en docentur med företrädare för religionsfilosofi måtte inrättas fr. o. m. nästa budgetår. Departementschefen har icke biträtt ett förslag från universitetskanslern om förstärkning av fakultetens docentorganisation med en ny docentur.

Med hänsyn till den betydelse religionsfilosofien onekligen har både för religionsforskningen och för utbildningen av lärare för bl. a. det nya religionskunskapsämnet synes goda skäl tala för att till professuren i religionsfilosofi vid universitetet i Lund kan knytas en docenttjänst. Utskottet, som likväl icke är berett att tillstyrka bifall till de ifrågavarande motionerna, förutsätter att den i motionerna berörda frågan ånyo överväges i samband med behandlingen av petitaärenden till 1965 års riksdag.

Juridiska fakulteten. Utskottet har under punkten 1 tagit ställning till frågan om inrättande av en professur i internationell rätt vid Uppsala universitet. Utskottet anser att Uppsalaprofessuren i enlighet med riksdagens tidigare principbeslut i ämnet bör ha företrädare framför den i motionerna I:100 och II:140 samt I:362 och II:478 begärda professuren i internationell rätt vid Lunds universitet. Frågan om inrättande av en Lundaprofessur i ämnet synes lämpligen, sedan erfarenhet vunnits av den förstärkning för ämnet som Uppsalaprofessurens tillkomst skulle innebära, böra av vederbörande universitetsmyndigheter vägas mot andra för de juridiska fakulteterna angelägna problem som kan kräva en lösning.

Utskottet har inledningsvis under punkten 1 lämnat en redogörelse för vad departementschefen framhållit och föreslagit i fråga om nya precepturer vid de juridiska fakulteterna. Departementschefen finner sålunda i anledning av förslag från kanslern att, med hänsyn till de juridiska studiernas utformning, skäl tala för att ytterligare precepturer bör komma till stånd, avsedda för vissa av de större juridiska ämnena. Departementschefen förordar för budgetåret 1964/65 inrättande av en preceptur i processrätt vid Uppsala universitet.

I motionerna I:101 och II:141 har förslag framförts om inrättande av en preceptur i processrätt även vid Lunds universitet. Med hänsyn till vad som i

motionerna upptagits och vad som eljest är för utskottet bekant har utskottet låtit sig övertyga om att starka skäl talar för att denna preceptur bör komma till stånd. Utskottet är likväl icke berett att biträda de i förevarande motioner gjorda yrkandena. Utskottet, som noterat departementschefens beredvillighet att förstärka preceptorsorganisationen vid de juridiska fakulteterna, förutsätter emellertid att Kungl. Maj:t upptager frågan om tillkomsten av nämnda preceptur till förnyat allvarligt övervägande.

Medicinska fakulteten. I motionerna I: 97 och II: 130 har hemställts om utredning och förslag om inrättande av en professur eller laboratur i oligofrenologi vid i första hand Lunds universitet.

I sitt av riksdagen godkända utlåtande 1963: 170 framhöll statsutskottet i anledning av motioner i samma syfte som de nu förevarande att det otvivelaktigt förelåg ett flertal mycket betydelsefulla oligofreniproblem, som väntade på sin lösning. Utskottet sade sig dela den uppfattning, varåt kanslersämbetet i särskilt yttrande givit uttryck, nämligen att praktiska förutsättningar för inrättandet av lärostolar inom nya grenar av psykiatrin och angränsande specialområden förelåge först sedan allmänpsykiatrins forsknings- och undervisningsbehov blivit någorlunda tillgodosedda i hela landet och även barnpsykiatrin hunnit få en fastare vetenskaplig representation. Utskottet fann sig med hänsyn härtill icke berett att tillstyrka de då föreliggande motionerna. Utskottet ansåg sig slutligen liksom kanslersämbetet böra understryka, att ett bättre tillgodoseende av de allmänna forskningsresurserna, inklusive utökning av forskartjänster inom allmänpsykiatrin, säkerligen syntes komma att medföra en ökad vetenskaplig aktivitet också på oligofreniernas område.

Utskottet, som får erinra om att Kungl. Maj:t under avlöningsanslaget för Göteborgs universitet föreslagit inrättande fr. o. m. nästa budgetår av ytterligare en professur i psykiatri med provisorisk förläggning till S:t Jörgens sjukhus, får under åberopande av vad utskottet anförde i ämnet förra året, avstyrka bifall även till yrkandet i motionerna I: 97 och II: 130.

Också det förslag, som nu framföres i motionerna I: 98 och II: 129 — inrättande av en professur i embryologi och missbildningslära — hade utskottet att taga ställning till redan förra året i anledning av då väckta motioner i samma syfte. Frågan om inrättande av en forskningsprofessur, knuten till vårt lands enda embryologiska institution, Tornblad institutet i Lund, ansåg utskottet då böra närmare prövas av universitetsmyndigheterna och Kungl. Maj:t. Utskottet fann sig med hänsyn härtill icke böra biträda det då gjorda motionsyrkandet.

Kanslern har i sina anslagsäskanden framlagt förslag, som överensstämmer med det nu motionsvis framförda. Kungl. Maj:t framför emellertid icke något förslag i ämnet för nästa budgetår.

Utskottet, som icke heller i år är berett att biträda föreliggande motionsyrkande, utgår emellertid ifrån att Kungl. Maj:t snarast möjligt upptager omförmälda fråga till förnyat allvarligt övervägande. I detta sammanhang får utskottet ånyo erinra om vad utskottet inledningsvis under punkten 1 anfört rö-

rande en undersökning av möjligheterna till dels en utvidgning av systemet med ytterligare forskargrupper, dels inrättande av särskilda högre forskartjänster.

Humanistiska fakulteten. Då skolans behov av lärare med särskild idéhistorisk utbildning ännu icke prövats av statsmakterna — utskottet vill erinra om att 1960 års gymnasieutredning icke förutsatt idéhistoria såsom särskilt ämne i det nya gymnasiet — är utskottet icke berett att biträda förslaget i motionen II: 312 om inrättande av en professur i idéhistoria vid Lunds universitet.

Matematisk-naturvetenskapliga fakulteten. I motionerna I: 401 och II: 476, vilka för Uppsala universitets vidkommande behandlats i anslutning till punkten 1, har tillika hemställts att riksdagen skulle i skrivelse till Kungl. Maj:t begära en skyndsam utredning av åtgärder för förstärkning av de personella och tekniska resurserna vid limnologiska institutionen vid Lunds universitet. Någon sådan särskild utredning synes emellertid inte påkallad med hänsyn till att det normalt bör ankomma på vederbörande universitetsmyndigheter att först pröva frågor av denna karaktär. Motionerna I: 401 och II: 476 i nu berört hänseende bör därför icke föranleda någon riksdagens åtgärd.

Teknologie doktorn Guy von Dardels vetenskapliga kvalifikationer synes utskottet synnerligen väl vitsordade. von Dardel kan bl. a. återropa en lång tjänstgöring i kvalificerad ställning vid det europeiska kärnforskningsinstitutet i Genève. Enligt vad utskottet erfarit har von Dardel nyligen, efter vederbörligt kallelseförfarande, utnämnts till innehavare av den laboratur i fysik, som omnämnes i motionerna I: 99 och II: 127 och i dessa föreslagits tillfälligt omvandlad till en personlig professur i ämnet för von Dardel. Utskottet, som med hänsyn till att von Dardel helt nyligen erhållit en laboratorstjänst icke är berett att förorda bifall till ifrågavarande motioner, vill emellertid i anledning av dessa uttala, att utskottet icke har något att erinra mot att Kungl. Maj:t till nästa års riksdag framlägger förslag om inrättande av en personlig professur för von Dardel. Därvid synes, om professuren förlägges till Lunds universitet, den av von Dardel innehavda laboratorstjänsten böra vakanssättas. Utskottet förordar att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t giver till känna vad utskottet sålunda anfört i anledning av motionerna I: 99 och II: 127.

Förslaget i motionen II: 491 om inrättande av en tjänst som förste trädgårdsintendent vid Lunds universitets botaniska trädgård är utskottet icke berett att biträda. Utskottet avstyrker alltså bifall till ifrågavarande motion.

Allmänt. Utskottet får med anledning av motionen II: 335 erinra om vad utskottet anfört under punkten 1, nämligen att skäl talar för att åtgärder bör vidtagas i syfte att på olika sätt stärka resurserna för den vid universitet och högskolor studerande ungdomens fysiska fostran. Utskottet, som likväl icke är berett att biträda yrkandet i motionen II: 335, förutsätter att Kungl. Maj:t ånyo överväger det i motionen berörda spörsmålet, som överensstämmer med ett förslag av kanslern i dennes anslagsäskanden för budgetåret 1964/65.

Under hänvisning till vad utskottet anfört under avlöningsanslaget för Upp-

sala universitet i anledning av motionerna I: 322 och II: 340 avstyrker utskottet bifall jämväl till ifrågavarande motioner i vad de berör nu ifrågavarande anslag.

Utskottet får slutligen hänvisa till vad utskottet under punkten I i det föregående anfört rörande visst förbehåll vid riksdagens bemyndiganden för Kungl. Maj:t att vidtaga ändringar i personalförteckningarna för vissa universitet och högskolor m. m.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att motionerna I: 360 och II: 493, i vad de avser inrättande av en docentur med företrädare för religionsfilosofi fr. o. m. budgetåret 1964/65, icke må bifallas av riksdagen;

II. att motionerna I: 100 och II: 140, i vad de avser inrättande av en professur i internationell rätt vid universitetet i Lund fr. o. m. budgetåret 1964/65, icke må bifallas av riksdagen;

III. att motionerna I: 362 och II: 478 om inrättande av en professur i internationell rätt vid universitetet i Lund fr. o. m. den 1 juli 1965 eller den senare tidpunkt som Kungl. Maj:t bestämmer icke må bifallas av riksdagen;

IV. att motionerna I: 101 och II: 141, i vad de avser inrättande av en preceptur i processrätt fr. o. m. den 1 juli 1964, icke må bifallas av riksdagen;

V. att motionerna I: 98 och II: 129, i vad de avser inrättande fr. o. m. den 1 juli 1964 av en professur i embryologi och missbildningslära med docenten B. Källén som förste innehavare, icke må bifallas av riksdagen;

VI. att motionerna I: 99 och II: 127, i vad de avser inrättande fr. o. m. budgetåret 1964/65 av en för teknologie doktorn Guy von Dardel personlig professur i fysik, icke må bifallas av riksdagen;

VII. att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört rörande inrättande av en personlig professur för laboratorn Guy von Dardel;

VIII. att motionen II: 491, i vad den avser inrättande fr. o. m. budgetåret 1964/65 av en tjänst som förste trädgårdsintendent, icke må bifallas av riksdagen;

IX. att motionerna I: 322 och II: 340, i vad de avser omvandling fr. o. m. den 1 juli 1964 av en tjänst som lärare i gymnastik och idrott i Ae 18 till motsvarande tjänst i Ao 20, icke må bifallas av riksdagen;

X. att motionen II: 335, i vad den avser anvisande av medel till arvoden åt ledare av gymnastik och idrott, icke må bifallas av riksdagen;

XI. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag ävensom med avslag å motionerna I: 360 och II: 493, I: 100 och

II: 140, I: 101 och II: 141, I: 98 och II: 129, I: 99 och II: 127, II: 491, I: 322 och II: 340 samt II: 335, samtliga motioner såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att — med förbehåll för vad riksdagen må komma att besluta rörande ytterligare ändringar i anledning av Kungl. Maj:ts propositioner 1964: 50 och 1964: 73 — vidtaga de ändringar i personalförteckningen för Lunds universitet, som föranledes av vad departementschefen föreslagit i statsverkspropositionen, bilagan 10, p. 171;

b) godkänna följande avlöningsstat för Lunds universitet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	7 134 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	27 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i>	11 738 000
b. Avlöningar till arbetare vid botaniska trädgården, <i>förslagsvis</i>	141 000
c. Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	8 093 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	8 878 000
Summa kr. 36 011 000	

c) till *Lunds universitet*: *Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 36 011 000 kr.;

XII. att motionen II: 312 om inrättande av en professur i idéhistoria icke må bifallas av riksdagen;

XIII. att motionerna I: 97 och II: 130 om utredning om inrättande av en professur eller laboratur i oligofrenologi vid i första hand universitetet i Lund icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

XIV. att motionerna I: 401 och II: 476, i vad de avser utredning om förstärkning av resurserna vid limnologiska institutionen vid universitetet i Lund, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

7:o) **Lunds universitet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 172, s. 379 och 380), vilket innebär en anslagshöjning med 287 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lunds universitet*: *Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 1 837 000 kr.

8:o) **Lunds universitet: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 173, s. 380), vilket innebär en anslagshöjning med 370 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lunds universitet: Materiel m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 4 035 000 kr.

9:o) **Lunds universitet: Nyanskaffning av apparater m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 174, s. 380 och 381), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lunds universitet: Nyanskaffning av apparater m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 630 000 kr.

10:o) **Lunds universitet: Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 175, s. 381 och 382), vilket innebär en anslagshöjning med 35 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lunds universitet: Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 765 000 kr.

11:o) **Göteborgs universitet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 176, s. 382—395) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för Göteborgs universitet, som föranledes av vad departementschefen förordat, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för Göteborgs universitet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65, dels ock till Göteborgs universitet: Avlöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 22 467 000 kr.

I samband härmed har utskottet — utöver vissa för universiteten och karolinska institutet gemensamma motioner, som närmare redovisats under punkterna 1 och 6 i det föregående — till behandling förehått

dels de under punkten 1 redovisade likalydande motionerna *I: 322* och *II: 340* angående idrottsläraryrkeföretag vid universiteten, såvitt här är i fråga;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Risberg* (*I: 331*) och den andra inom andra kammaren av herr *Nordstrandh m. fl.* (*II: 331*), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta att Göteborgs universitet skall utbyggas med juridisk fakultet;

dels ock en inom andra kammaren av herr *Hagberg* och fru *Ryding* väckt motion (*II: 586*), vari hemställts att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om åtgärder för inrättande av professurer i medicinsk statistik vid karolinska institutet och vid Göteborgs universitets medicinska fakultet.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna II: 340, II: 331 och II: 586.

Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag innebär beträffande personalorganisationen bl. a. att följande tjänster skall inrättas fr. o. m. nästa budgetår, nämligen en ny professur i psykiatri med provisorisk förläggning till S:t Jörgens sjukhus, en personlig professur i pneumologi för överläkaren vid Renströmska sjukhusets lungklinik, B. Birath, en professur i slaviska språk — i stället för preceptor — med preceptorn G. Jacobsson som förste innehavare, fyra ordinarie universitetslektorat och en tjänst som förste bibliotekarie i Ae 27 för den centrala administrationen vid universitetsbiblioteket. Vidare förordas bl. a. en höjning av ersättningen till universitetets idrottslärare till ett arvode motsvarande löneklass A 18.

Sammanlagt innebär Kungl. Maj:ts förslag en anslagshöjning med 2 591 000 kr.

Departementschefen har icke biträtt bl. a. ett förslag av universitetskanslern om inrättande av en tjänst som idrottslärare i Ae 20 i stället för nuvarande arvode av 10 824 kr.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag, innebärande en höjning av detta anslag med 2 591 000 kr.

Utskottet får erinra om att utskottet dels under punkten 1 gjort vissa uttalanden rörande en undersökning av förutsättningarna för en förstärkning av organisationen med forskargrupper och särskilda forskartjänster, dels under punkterna 1 och 6 utlätit sig över vissa för universiteten gemensamma motioner.

Beträffande de under förevarande punkt redovisade motionerna får utskottet anföra följande.

Juridisk fakultet. I motionerna I: 331 och II: 331 har hemställts, att riksdagen måtte besluta att Göteborgs universitet skall utbyggas med en juridisk fakultet.

Utskottet uttalade i anslutning till motsvarande motionsyrkande förra året (utlåtande 1963: 212, s. 42 och 43) att ifrågakommande motionsyrkande, innefattande jämväl frågan om universitetets i Umeå utbyggande med en juridisk fakultet, syntes kräva ytterligare allvarliga överväganden, varför utskottet icke var berett att tillstyrka att riksdagen skulle fatta beslut i ärendet i enlighet med vad i motionerna påyrkats. Utskottet, som vidhåller sin förra året redovisade uppfattning i ämnet och därutöver anser sig böra tillfoga att svårigheterna i icke ringa grad torde sammanhånga med lärarekryteringsproblemet för helt nya juridiska fakulteter, avstyrker bifall även till de nu väckta motionerna I: 331 och II: 331.

Medicinska fakulteten. I motionen II: 586, som utskottet behandlar i ett sammanhang under förevarande punkt, föreslås att riksdagen skall i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om åtgärder för inrättande av professurer i medicinsk statistik vid karolinska institutet och vid Göteborgs universitet.

Utskottet delar motionärernas uppfattning om vikten av att den medicinska statistiken blir representerad av professur vid, enligt utskottets mening i varje fall till en början, ett medicinskt lärosäte.

Det synes emellertid böra ankomma på vederbörande universitetsmyndigheter att på sedvanligt sätt taga vederbörligt initiativ i frågan. Med hänsyn härtill är utskottet icke berett att biträda ifrågavarande motionsyrkande om en särskild skrivelse till Kungl. Maj:t i frågan.

Allmänt. Under hänvisning till vad utskottet anfört under avlöningsanslaget för Uppsala universitet i anledning av motionerna I: 322 och II: 340 avstyrker utskottet bifall jämväl till ifrågavarande motioner i vad de berör nu ifrågavarande anslag.

Utskottet får slutligen hänvisa till vad utskottet under punkten 1 i det föregående anfört rörande visst förbehåll vid riksdagens bemyndiganden för Kungl. Maj:t att vidtaga ändringar i personalförteckningarna för vissa universitet och högskolor m. m.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att motionerna I: 322 och II: 340, i vad de avser inrättande av en idrottsläartjänst vid universitetet i Göteborg, icke må bifallas av riksdagen;

II. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 322 och II: 340, såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att — med förbehåll för vad riksdagen må komma att besluta rörande ytterligare ändringar i anledning av Kungl. Maj:ts proposition 1964: 50 — vidtaga de ändringar i personalförteckningen för Göteborgs universitet, som föranledes av vad departementschefen föreslagit i statsverkspropositionen, bilagan 10, p. 176;

b) godkänna följande avlöningsstat för Göteborgs universitet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

A v l ö n i n g s s t a t

U t g i f t e r

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	4 819 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	21 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i>	7 381 900
b. Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	5 710 300
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	5 914 500
	Summa kr. 23 846 700

Särskilda uppbördsmedel

1. Bidrag från Göteborgs stad till avlönande av de kliniska amanuenserna	555 100
2. Bidrag från Göteborgs stad till filosofiska fakulteten	400 000
3. Bidrag från Göteborgs stad till universitetsbiblioteket	200 000
4. Avkastning från vissa donationsfonder	218 900
5. Diverse inkomster	700
6. Bidrag från Svenska nationalföreningen mot hjärt- och lungsjukdomar till G. Biraths personliga professur	5 000
	Summa kr. 1 379 700
	Nettoutgift kr. 22 467 000

c) till *Göteborgs universitet*: *Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 22 467 000 kr.;

III. att motionerna I: 331 och II: 331 om utbyggande av universitetet i Göteborg med juridisk fakultet icke må bifallas av riksdagen;

IV. att motionen II: 586 om åtgärder för inrättande av professorer i medicinsk statistik vid karolinska mediko-kirurgiska institutet och vid universitetet i Göteborg icke må bifallas av riksdagen.

12:o) **Göteborgs universitet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 177, s. 396), vilket innebär en anslagshöjning med 368 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Göteborgs universitet*: *Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 1 829 000 kr.

13:o) **Göteborgs universitet: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 178, s. 397), vilket innebär en anslagshöjning med 245 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Göteborgs universitet*: *Materiel m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 2 630 000 kr.

14:o) **Göteborgs universitet: Nyanskaffning av apparater m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 179, s. 397), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Göteborgs universitet: Nyanskaffning av apparater m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 210 000 kr.

15:o) Göteborgs universitet: Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 180, s. 398), vilket innebär en anslagshöjning med 65 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Göteborgs universitet: Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 715 000 kr.

16:o) Göteborgs universitet: Bidrag till Göteborgs stad för verksamheten vid Göteborgs botaniska trädgård. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 181, s. 398 och 399), vilket innebär en anslagshöjning med 30 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Göteborgs universitet: Bidrag till Göteborgs stad för verksamheten vid Göteborgs botaniska trädgård* för budgetåret 1964/65 anvisa ett anslag av 210 000 kr.

17:o) Stockholms universitet: Avlöningar. Kungl. Maj:t har (punkt 182, s. 399—409) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för Stockholms universitet, som föranledes av vad departementschefen förordat, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för Stockholms universitet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65, dels ock till Stockholms universitet: Avlöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 22 195 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehått

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fru *Segerstedt Wiberg m. fl.* (I: 263) och den andra inom andra kammaren av herr *Svensson* i Kungälv *m. fl.* (II: 337), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta att A. inrätta en preceptur i internationell politik vid Stockholms universitet och därtill hörande 500 assistenttimmar fr. o. m. den 1 juli 1964; B. bereda Stockholms universitet möjlighet att inbjuda en »visiting professor» inom området freds- och konfliktforskning; C. uppräknat anslaget till Stockholms universitet under åttonde huvudtiteln med 115 000 kr. för ifrågavarande ändamål;

dels ock de under punkten 1 redovisade likalydande motionerna I: 322 och II: 340 angående idrottsläraryrkesförhållanden vid universiteten, såvitt här är i fråga.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna II: 337 och II: 340.

Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag innebär beträffande personalorganisationen bl. a. att följande tjänster skall inrättas fr. o. m.

nästa budgetår, nämligen en professur i allmän kriminologi, gemensam för den juridiska och den humanistiska fakulteten, med säte och stämma samt undervisnings- och examinationsskyldighet för innehavaren inom båda fakulteterna, en professur i romanska språk, särskilt iberoromanska språk, med samtidig indragning av en vakantsatt tjänst som biträdande lärare i spanska språket, en professur i finska språket och kulturen, en professur i företagsekonomi i enlighet med tidigare riksdagsbeslut, en personlig forskardocenttjänst för docenten i historia, professorn K. Kumlin, en docenttjänst för matematisk-naturvetenskapliga fakulteten samt fem ordinarie universitetslektorat.

Beträffande den föreslagna professuren i finska språket och kulturen må återges följande av redovisningen för frågan i statsverkspropositionen, bil. 10, s. 405 och 406 samt 407.

Under en följd av år har Stockholms universitet hemställt, att en professur i finska språket och litteraturen skulle inrättas vid universitetet. Detta förslag har vunnit stöd av *nordiska kulturkommissionen* i en resolution, som med särskild skrivelse den 15 november 1963 överlämnats till regeringarna i de nordiska länderna. Kommissionen uttalar bl. a., att de åtgärder som hittills vidtagits i syfte att överbrygga svårigheterna av språklig art i samarbetet mellan Finland och de övriga nordiska länderna visat sig otillräckliga på längre sikt. Enligt kommissionen måste en verksamhet med mål att sprida ökad kännedom i Sverige om finskt kulturliv grundas på en fullödlig forsknings- och utbildningsorganisation på universitetsplanet. Kommissionen framhåller, att den fäster särskild vikt vid en positiv lösning av frågan om inrättande av en professur i finska språket samt litteraturen och kulturen vid Stockholms universitet.

Även centralstyrelsen för *Norden, svensk förening för nordiskt samarbete*, har i en särskild skrift tillskyndat förslaget om inrättande av en professur i finska språket och litteraturen vid Stockholms universitet. Över centralstyrelsens framställning har utlåtande avgivits av kanslern, som föreslår, att principbeslut fattas vid 1964 års riksdag om professurens inrättande fr. o. m. budgetåret 1965/66.

I likhet med nordiska kulturkommissionen finner *departementschefen*, att forskning och utbildning på universitetsnivå utgör en förutsättning för vidgad kunskap i vårt land om den finska kulturen. Med hänsyn härtill förordar departementschefen, att en professur i finska språket och kulturen inrättas vid Stockholms universitet fr. o. m. budgetåret 1964/65.

I anslutning till förslaget om ifrågavarande professur beräknas medel för 1 000 assistenttimmar för forskning och allmänt institutionsarbete. Vidare beräknas medel för en tjänst som extra ordinarie biträde med halvtidstjänstgöring. Det förutsättes få ankomma på Kungl. Maj:t att framdeles, efter förslag av kanslern, meddela beslut om ifrågavarande tjänsts inplacering i lönegrad m. m.

Sammanlagt innebär Kungl. Maj:ts förslag en anslagshöjning med 2 120 000 kr.

Departementschefen har icke biträtt bl. a. förslag av universitetskanslern om höjning av juridiska fakultetens kursanslag med 126 000 kr. och inrättande av två tjänster som idrottslärare i Ae 20 (med indragning av arvode motsvarande lön enligt löneklass 18, löneplan A).

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag, innebärande en höjning av förevarande anslag med 2 120 000 kr.

Utskottet vill särskilt uttala sin tillfredsställelse över att förslag under denna punkt framlagts om inrättande fr. o. m. nästa budgetår av en professur i finska språket och kulturen. Tillkomsten av densamma bör vara ägnad att ytterligare stärka de viktiga kulturella banden mellan Finland och Sverige. I sammanhanget vill utskottet understryka, att den finska kulturen jämförts med den rent språkliga delen av ämnesområdet, vilket förhållande givetvis får förutsättas bli beaktat vid tillsättandet av professuren med ordinarie innehavare.

Utskottet får erinra om att utskottet under punkten 1 dels gjort vissa uttalanden rörande en undersökning av förutsättningarna för en förstärkning av organisationen med forskargrupper och särskilda forskartjänster, dels utlåtit sig över vissa för universiteten gemensamma motioner.

Beträffande de under förevarande punkt redovisade motionerna får utskottet anföra följande.

H u m a n i s t i s k a f a k u l t e t e n. Frågan om inrättande av en särskild högre tjänst, företrädande ämnesområdet internationell politik och belysande det utrikespolitiska skeendet, är enligt utskottets mening värd det största beaktande. Vägande skäl har också framlagts i motionerna I: 263 och II: 337 för värdet av att det utrikespolitiska skeendet kontinuerligt belyses genom forskning och undervisning. De resurser som står till förfogande härför vid Stockholms universitet för närvarande synes icke vara till fyllest i dagens läge. Utskottet hyser emellertid den uppfattningen, att det närmast bör ankomma på kanslern att taga initiativ i frågan om på vilket sätt och med vilken ämnesföreträdare ämnet internationell politik skall bli representerat i utbildningsorganisationen vid ifrågasvarande universitet. Utskottet anser sig därför inte böra biträda ifrågasvarande motioner i vad de avser inrättande redan fr. o. m. nästa budgetår av en preceptur i internationell politik jämte tillhörande assistenttimmar.

Jämväl den i nämnda motioner berörda frågan om att inbjuda en »visiting professor» inom området freds- och konfliktforskning synes böra närmast övervägas av vederbörande universitetsmyndigheter. Utskottet avstyrker alltså bifall till vad som i motionerna yrkats även i detta avseende.

A l l m ä n t. Under hänvisning till vad utskottet anfört under avlöningsanslaget för Uppsala universitet i anledning av motionerna I: 322 och II: 340 avstyrker utskottet bifall till ifrågasvarande motioner i vad de berör nu ifrågasvarande anslag.

Utskottet får slutligen hänvisa till vad utskottet under punkten 1 i det föregående anfört rörande visst förbehåll vid riksdagens bemyndiganden för Kungl. Maj:tt att vidtaga ändringar i personalförteckningarna för vissa universitet och högskolor m. m.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att motionerna I: 263 och II: 337, i vad de avser inrättande fr. o. m. den 1 juli 1964 av en preceptur i internationell

politik m. m. samt tillskapande av möjlighet att inbjuda en »visiting professor», icke må bifallas av riksdagen;

II. att motionerna I: 322 och II: 340, i vad de avser inrättande av två tjänster som idrottslärare vid universitetet i Stockholm, icke må bifallas av riksdagen;

III. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag ävensom med avslag å motionerna I: 263 och II: 337 samt I: 322 och II: 340, samtliga motioner såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att — med förbehåll för vad riksdagen må komma att besluta rörande ytterligare ändringar i anledning av Kungl. Maj:ts proposition 1964: 50 — vidtaga de ändringar i personalförteckningen för Stockholms universitet, som föranledes av vad departementschefen föreslagit i statsverkspropositionen, bilagan 10, p. 182;

b) godkänna följande avlöningsstat för Stockholms universitet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

A v l ö n i n g s s t a t

U t g i f t e r

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	3 899 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	20 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i>	8 943 000
b. Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	4 854 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	5 132 000
5. Livräntor m. m., <i>förslagsvis</i>	10 000
Summa kr.	22 858 000

S ä r s k i l d a u p p b ö r d s m e d e l

1. Avkastning från vissa fonder	600 000
2. Bidrag från enskilt håll	60 000
3. Diverse inkomster	3 000
Summa kr.	663 000
Nettoutgift kr.	22 195 000

c) till *Stockholms universitet*: *Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 22 195 000 kr.

18:o) **Stockholms universitet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 183, s. 410), vilket innebär en anslagshöjning med 410 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Stockholms universitet: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 1 816 000 kr.

19:o) **Stockholms universitet: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 184, s. 410 och 411), vilket innebär en anslagshöjning med 205 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Stockholms universitet: Materiel m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 2 175 000 kr.

20:o) **Stockholms universitet: Nyanskaffning av apparater m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 185, s. 411), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Stockholms universitet: Nyanskaffning av apparater m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 490 000 kr.

21:o) **Umeå universitet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 186, s. 411—417) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i överensstämmelse med vad departementschefen föreslagit fastställa personalförteckning för Umeå universitet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för Umeå universitet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65, dels ock till Umeå universitet: Avlöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 10 095 000 kr.

Den i Umeå befintliga organisationen för medicinsk, odontologisk, matematisk-naturvetenskaplig och samhällsvetenskaplig utbildning och forskning har fr. o. m. den 1 juli 1963 erhållit benämningen universitetet i Umeå. Av tekniska orsaker har anslagen till medicinska högskolan i Umeå, till tandläkarhögskolan i Umeå samt till de matematisk-naturvetenskapliga och samhällsvetenskapliga ämnena för budgetåret 1963/64 anvisats under separata riksstatsanslag.

Starka skäl talar enligt departementschefens uppfattning för att fr. o. m. nästa budgetår på riksstaten uppföres gemensamma anslag för de olika utbildnings- och forskningsenheterna inom universitetet. Med hänsyn härtill förordas, att de medel för tjänster, arvoden m. m. som för innevarande budgetår beräknats under anslagen Medicinska högskolan i Umeå: Avlöningar, Tandläkarhögskolan i Umeå: Avlöningar samt Vissa kostnader för utbildnings- och forskningsorganisationen vid universitetet i Umeå fr. o. m. nästa budgetår anvisas under ett förslagsanslag benämnt Umeå universitet: Avlöningar. Samtidigt förordas de på personalförteckningarna för medicinska högskolan i Umeå respektive tandläkarhögskolan i Umeå uppförda tjänsterna bli överförda till en för universitetet i

Umeå gemensam personalförteckning. För de nuvarande tjänst innehavarna kommer detta ej att medföra någon förändring i anställningshänseende.

Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag innebär bl. a. inrättande av en tjänst som forskarassistent i psykologi vid medicinska högskolan och av ytterligare två tjänster som assistenttandläkare vid tandläkarhögskolan, av vilka en för ämnet teknologi och en för mottagningsavdelningen.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt.

Utskottet får erinra om att utskottet dels under punkten 1 gjort vissa uttalanden rörande en undersökning av förutsättningarna för en förstärkning av organisationen med forskargrupper och särskilda forskartjänster, dels under punkterna 1 och 6 utlätit sig över vissa för universiteten gemensamma motioner. Utskottet får härjämte hänvisa till det utlåtande som utskottet avger i det följande under punkten 31 i anledning av motionen II:198 om en skyndsamt utredning rörande vissa frågor avseende de tandkirurgiska och paradontologiska avdelningarna vid tandläkarhögskolorna.

Slutligen får utskottet beröra frågan om bemyndigande för Kungl. Maj:t att fastställa personalförteckning för Umeå universitet. Förslag om sådant bemyndigande har framlagts under denna punkt. Sedermera har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t, dels i propositionen 1964:50 att — utöver vad som föreslagits i statsverkspropositionen — i personalförteckning för universitetet i Umeå uppföra tjänster i enlighet med vad departementschefen förordat i propositionen 1964:50, dels i propositionen 1964:74 att — utöver vad som föreslagits i statsverkspropositionen och propositionen 1964:50 — i personalförteckning för universitetet i Umeå uppföra tjänster i enlighet med vad departementschefen föreslagit i propositionen 1964:74. Utskottet — som ännu icke haft tillfälle att taga slutlig ställning till ifrågavarande propositioner 1964:50 och 74 — får med anledning härav hemställa att riksdagen måtte vid meddelande av bemyndigande för Kungl. Maj:t att fastställa vederbörlig personalförteckning under förevarande punkt göra förbehåll av innebörd, att ifrågavarande personalförteckning skall gälla endast i den mån icke annat följer av vad riksdagen må besluta i samband med behandlingen av propositionerna 1964:50 och 1964:74.

Utskottet, som tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under denna punkt, hemställer,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i överensstämmelse med vad departementschefen föreslagit i statsverkspropositionen, bilagan 10, p. 186, fastställa personalförteckning för Umeå universitet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65, dock att ifrågavarande personalförteckning skall gälla endast i den mån annat icke följer av vad riksdagen må besluta i samband med behandlingen av propositionerna 1964:50 och 1964:74;

b) godkänna följande avlöningsstat för Umeå universitet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

A v l ö n i n g s s t a t

U t g i f t e r

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	1 717 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	43 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a) Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i>	2 665 000
b) Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	3 088 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	2 750 000
	Summa kr. 10 263 000

S ä r s k i l d a u p p b ö r d s m e d e l

Bidrag från Västerbottens läns landsting till avlö- nande av kliniska amanuenser	168 000
	Nettoutgift kr. 10 095 000

c) till *Umeå universitet: Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 10 095 000 kr.

22:o) **Umeå universitet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 187, s. 417 och 418), vilket innebär anvisande av ett nytt anslag av 1 407 000 kr. för nästa budgetår under förutnämnda anslagsrubrik, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Umeå universitet: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 1 407 000 kr.

23:o) **Umeå universitet: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 188, s. 418 och 419), vilket innebär anvisande av ett nytt anslag av 758 000 kr. för nästa budgetår under förutnämnda anslagsrubrik, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Umeå universitet: Materiel m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 758 000 kr.

24:o) **Umeå universitet: Nyanskaffning av apparater m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 189, s. 419 och 420), vilket innebär anvisande av ett nytt anslag av 132 000 kr. för nästa budgetår under förutnämnda anslagsrubrik, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Umeå universitet: Nyanskaffning av apparater m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 132 000 kr.

25:o) **Umeå universitet: Bokinköp och bokbindning m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 190, s. 420 och 421), vilket innebär anvisande av ett nytt anslag av 159 000 kr. för nästa budgetår under förutnämnda anslagsrubrik, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Umeå universitet: Bokinköp och bokbindning m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 159 000 kr.

26:o) **Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 192, s. 422—431) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för karolinska mediko-kirurgiska institutet, som föranledes av vad departementschefen föreslagit, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för karolinska mediko-kirurgiska institutet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65, dels ock till Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Avlöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 15 677 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av herr *Björkman* väckt motion (II: 567), vari hemställts att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, 1. att fr. o. m. budgetåret 1964/65 inrättas en amanuens tjänst vid karolinska institutets institution för pediatrik patologi och 2. att anslaget för avlöningar vid karolinska mediko-kirurgiska institutet uppräknas med 23 000 kr.

Beträffande motiveringen för det motionsvis gjorda yrkandet får utskottet hänvisa till motionen II: 567.

Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag innebär beträffande personalorganisationen bl. a. att följande tjänster skall inrättas fr. o. m. nästa budgetår, nämligen en professur i mikrobiologisk genetik, personlig för professorn vid University of Southern California School of Medicine G. Bertani, och en personlig laboratur i pediatrik urologi för biträdande överläkaren vid karolinska sjukhusets barnklinik, docenten N. O. Ericsson. Härjämte förordas bl. a. inledande av utbildning av logoped under en försöksperiod av fem år.

Sammanlagt innebär Kungl. Maj:ts förslag en anslagshöjning med 1 302 000 kr.

Departementschefen har icke biträtt bl. a. ett förslag av universitetskanslern om inrättande av en tjänst som förste amanuens vid institutionen för pediatrik patologi.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag, innebärande en anslagshöjning med 1 302 000 kr.

Utskottet får erinra om att utskottet dels under punkten 1 gjort vissa ut-

talanden rörande en undersökning av förutsättningarna för en förstärkning av organisationen med forskargrupper och särskilda forskartjänster, dels under punkterna 1 och 6 utlåtit sig över vissa för universiteten gemensamma motioner.

I motionen II: 567 har hemställts om inrättande fr. o. m. nästa budgetår av en amanuens tjänst vid institutionen för pediatrik patologi. Utskottet har icke ansett sig böra biträda ifrågasvarande motionsyrkande. Det torde närmast böra ankomma på vederbörande universitetsmyndigheter att ånyo mot bakgrunden av andra angelägna önskemål pröva frågan om en förstärkning av läraruppsättningen i ämnet.

Utskottet får slutligen hänvisa till vad utskottet under punkten 1 i det föregående anført rörande visst förbehåll vid riksdagens bemyndiganden för Kungl. Maj:t att vidtaga ändringar i personalförteckningarna för vissa universitet och högskolor m. m.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att motionen II: 567, i vad den avser inrättande fr. o. m. budgetåret 1964/65 av en amanuens tjänst vid institutionen för pediatrik patologi, icke må bifallas av riksdagen;

II. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen II: 567, såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att — med förbehåll för vad riksdagen må komma att besluta rörande ytterligare ändringar i anledning av Kungl. Maj:ts propositioner 1964: 50 och 1964: 73 — vidtaga de ändringar i personalförteckningen för karolinska mediko-kirurgiska institutet, som föranledes av vad departementschefen föreslagit i statsverkspropositionen, bilagan 10, p. 192;

b) godkänna följande avlöningsstat för karolinska mediko-kirurgiska institutet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

A v l ö n i n g s s t a t

U t g i f t e r

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	3 768 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	9 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a) Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i>	1 913 000
b) Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	5 338 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	4 679 000
Summa kr.	15 707 000

Särskilda uppbördsmedel

1. Bidrag från Malmstenska donationsfonden . . .	4 600
2. Bidrag från Ekmanska donationsfonden	9 200
3. Bidrag från Mimi Althainz donationsfond . . .	16 200
	<hr/>
Summa kr.	30 000
Nettoutgift kr.	15 677 000

c) till *Karolinska mediko-kirurgiska institutet*: *Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 15 677 000 kr.

27:o) **Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 193, s. 431 och 432), vilket innebär en anslagshöjning med 61 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Karolinska mediko-kirurgiska institutet*: *Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 1 113 000 kr.

28:o) **Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 194, s. 432), vilket innebär en anslagshöjning med 220 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Karolinska mediko-kirurgiska institutet*: *Materiel m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 2 365 000 kr.

29:o) **Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Nyanskaffning av apparater m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 195, s. 433), vilket innebär en anslagsminskning med 40 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Karolinska mediko-kirurgiska institutet*: *Nyanskaffning av apparater m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 210 000 kr.

30:o) **Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Bokinköp och bokbindning för biblioteket.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 196, s. 433), vilket innebär en anslagshöjning med 15 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Karolinska mediko-kirurgiska institutet*: *Bokinköp och bokbindning för biblioteket* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 165 000 kr.

31:o) **Tandläkarhögskolan i Stockholm: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 198, s. 434—438) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga den ändring i personalförteckningen för tandläkarhögskolan i Stock-

holm, som föranledes av vad departementschefen föreslagit, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för tandläkarhögskolan i Stockholm, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65, dels ock till Tandläkarhögskolan i Stockholm: Avlöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 5 915 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förcheft en inom andra kammaren av herr *von Friesen* väckt motion (II:198), vari hemställts att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en skyndsam utredning rörande organisation och utrustning av de tandkirurgiska och paradontologiska avdelningarna vid tandläkarhögskolorna.

Beträffande motiveringen för det motionsvis gjorda yrkandet får utskottet hänvisa till motionen.

Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag innebär bl. a. att den vid högskolan befintliga laboraturen i tandhistopatologi skall omvandlas till professur i ämnet fr. o. m. budgetåret 1964/65, med den nuvarande innehavaren av laboraturen, odontologie doktorn G. Bergman som förste innehavare av professuren.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt.

Utskottet har icke ansett sig böra biträda förslaget i motionen II:198 om att riksdagen skulle i särskild skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en skyndsam utredning rörande organisation och utrustning av de tandkirurgiska och paradontologiska avdelningarna vid tandläkarhögskolorna. Därest förhållandena så skulle påkalla — utskottet utgår från att motionären främst avsett de nyorganiserade avdelningarna vid tandläkarhögskolorna i Stockholm och Malmö — synes det på sedvanligt sätt böra ankomma på vederbörande organ vid tandläkarhögskolorna (motsvarande) att taga erforderliga initiativ härtill. Utskottet avstyrker bifall till motionen II:198.

Slutligen får utskottet beröra frågan om bemyndigande för Kungl. Maj:t att vidtaga ändring i personalförteckningen för tandläkarhögskolan i Stockholm. Förslag om sådant bemyndigande har framlagts under denna punkt. Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen 1964:50 angående universitetens och högskolornas organisation och förvaltning m. m. föreslagit riksdagen bl. a. att besluta att tandläkarhögskolan i Stockholm skall upphöra som organisatorisk enhet och infogas i karolinska mediko-kirurgiska institutet. Då utskottet ännu icke haft tillfälle att taga ställning till nämnda proposition, får utskottet hemställa, att riksdagen måtte vid meddelande av bemyndigande för Kungl. Maj:t att vidtaga ändring i personalförteckningen för tandläkarhögskolan i Stockholm göra förbehåll för vad riksdagen må komma att besluta i anledning av propositionen 1964:50.

Under återopandande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att — med förbehåll för vad

riksdagen må komma att besluta i anledning av förslag i propositionen 1964: 50 rörande infogande av tandläkarhögskolan i Stockholm i karolinska mediko-kirurgiska institutet — vidtagna ändring i personalförteckningen för tandläkarhögskolan i Stockholm, som föranledes av vad departementschefen föreslagit i statsverkspropositionen, bilagan 10, p. 198;

b) godkänna följande avlöningsstat för tandläkarhögskolan i Stockholm, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	947 500
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	5 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a) Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i>	1 116 000
b) Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	2 097 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	1 749 500
	Summa kr. 5 915 000

c) till *Tandläkarhögskolan i Stockholm: Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 5 915 000 kr.;

II. att motionen II: 198 om utredning rörande organisation m. m. av de tandkirurgiska och paradontologiska avdelningarna vid tandläkarhögskolorna icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

32:o) **Tandläkarhögskolan i Stockholm: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 199, s. 438 och 439), vilket innebär en anslagsminskning med 7 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tandläkarhögskolan i Stockholm: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 844 000 kr.

33:o) **Tandläkarhögskolan i Stockholm: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 200, s. 439), vilket innebär en anslagshöjning med 25 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tandläkarhögskolan i Stockholm: Materiel m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 230 000 kr.

34:o) **Tandläkarhögskolan i Stockholm: Bokinköp och bokbindning m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 201, s. 439 och 440), vilket innebär en anslagshöjning med 3 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tandläkarhögskolan i Stockholm: Bokinköp och bokbindning m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 28 000 kr.

35:o) Tandläkarhögskolan i Stockholm: Nyanskaffning och underhåll av utrustning. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 202, s. 440), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tandläkarhögskolan i Stockholm: Nyanskaffning och underhåll av utrustning* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 230 000 kr.

36:o) Tandläkarhögskolan i Malmö: Avlöningar. Kungl. Maj:t har (punkt 203, s. 440—442) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga den ändring i personalförteckningen för tandläkarhögskolan i Malmö, som föranledes av vad departementschefen föreslagit, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för tandläkarhögskolan i Malmö, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65, dels ock till Tandläkarhögskolan i Malmö: Avlöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 5 224 000 kr., eller 237 000 kr. mer än motsvarande medelsanvisning för innevarande budgetår.

Kungl. Maj:ts förslag innebär bl. a. att den befintliga professuren i tandhistopatologi omvandlas till professur i ämnet fr. o. m. budgetåret 1964/65 med nuvarande innehavaren av laboraturen, odontologie doktorn G. Gustafson som förste innehavare av denna professur.

Medel beräknas vidare för en höjning av befattningsarvodet åt högskolans rektor med 780 kr. till 2 280 kr. eller till samma belopp, som nu utgår till rektorn vid tandläkarhögskolan i Stockholm.

Utskottet. I propositionen 1964: 50 angående universitetens och högskolornas organisation och förvaltning m. m., till vilken proposition utskottet ännu icke tagit ställning, föreslås att tandläkarhögskolan i Malmö fr. o. m. nästa budgetår skall upphöra som organisatorisk enhet och infogas i universitetet i Lund, som därigenom kommer att omfatta jämväl en odontologisk fakultet. Innebördens av förslaget i propositionen nr 50 i förevarande avseende skulle bl. a. vara, att någon särskild rektorstjänst icke längre skulle erfordras för den odontologiska utbildningsenheten i Malmö. Utskottet förutsätter i anledning härav, att den föreslagna höjningen av arvodet vid rektorsbefattningen vid tandläkarhögskolan i Malmö av 780 kr., mot vilken utskottet i och för sig icke har någon erinran, endast kommer att disponeras av vederbörande för det fall att utskottet vid sin behandling av propositionen nr 50 skulle finna, att tandläkarhögskolan i Malmö bör bestå som organisatorisk enhet även efter den 1 juli 1964. Utskottet har med hänsyn härtill icke företagit någon nedräkning av den av Kungl. Maj:t för nästa

budgetår föreslagna anslagsposten Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t i avlöningsstaten för tandläkarhögskolan i Malmö. Utskottet förordar att riksdagen vid godkännande av avlöningsstat för tandläkarhögskolan i Malmö för budgetåret 1964/65 giver till känna vad utskottet sålunda anfört om villkoret för dispositionen av befattningsarvodet åt högskolans rektor.

Utskottet får erinra om att utskottet under punkten 31 utlåtit sig i anledning av motionen II: 198 om en skyndsam utredning rörande vissa frågor avseende de tandkirurgiska och paradontologiska avdelningarna vid tandläkarhögskolorna.

Slutligen får utskottet beröra frågan om bemyndigande för Kungl. Maj:t att vidtaga ändring i personalförteckningen för tandläkarhögskolan i Malmö. Förslag om sådant bemyndigande har framlagts under denna punkt. Såsom framgått av vad utskottet tidigare anfört har Kungl. Maj:t sedermera i propositionen 1964:50 föreslagit att tandläkarhögskolan fr. o. m. nästa budgetår skall infogas i universitetet i Lund som en odontologisk fakultet. Då utskottet ännu inte haft tillfälle att taga ställning till nämnda proposition, får utskottet hemställa att riksdagen vid meddelande av bemyndigande för Kungl. Maj:t att vidtaga ändring i personalförteckningen för tandläkarhögskolan i Malmö gör förbehåll för vad riksdagen må komma att besluta i anledning av propositionen 1964: 50.

Utskottet, som tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt, hemställer,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att — med förbehåll för vad riksdagen må komma att besluta i anledning av förslag i propositionen 1964:50 rörande infogande av tandläkarhögskolan i Malmö i universitetet i Lund — vidtaga den ändring i personalförteckningen för tandläkarhögskolan i Malmö, som föranledes av vad departementschefen föreslagit i statsverkspropositionen, bilagan 10, p. 203;

b) under erinran om vad utskottet i det föregående anfört rörande villkor för dispositionen av befattningsarvodet åt högskolans rektor godkänna följande avlöningsstat för tandläkarhögskolan i Malmö, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	507 400
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	9 800
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a) Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i>	1 053 800
b) Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	2 135 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	1 518 000
	Summa kr. 5 224 000

c) till *Tandläkarhögskolan i Malmö: Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 5 224 000 kr.

37:o) **Tandläkarhögskolan i Malmö: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 204, s. 442 och 443), vilket innebär en anslagshöjning med 15 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tandläkarhögskolan i Malmö: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 666 000 kr.

38:o) **Tandläkarhögskolan i Malmö: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 205, s. 443 och 444), vilket innebär en anslagshöjning med 25 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tandläkarhögskolan i Malmö: Materiel m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 210 000 kr.

39:o) **Tandläkarhögskolan i Malmö: Bokinköp och bokbindning m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 206, s. 444), vilket innebär en anslagshöjning med 3 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tandläkarhögskolan i Malmö: Bokinköp och bokbindning m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 28 000 kr.

40:o) **Tandläkarhögskolan i Malmö: Nyanskaffning och underhåll av utrustning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 207, s. 444 och 445), vilket innebär en anslagshöjning med 45 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tandläkarhögskolan i Malmö: Nyanskaffning och underhåll av utrustning* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 185 000 kr.

41:o) **Tandläkarhögskolorna: Lärarkliniker.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 208, s. 445 och 446), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tandläkarhögskolorna: Lärarkliniker* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 450 000 kr.

42:o) **Farmaceutiska institutet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 209, s. 446—448), vilket innebär en anslagshöjning med 133 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga den ändring i personalförteckningen för farmaceutiska institutet, som föranledes av vad departementschefen föreslagit;

b) godkänna följande avlöningsstat för farmaceutiska institutet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

A v l ö n i n g s s t a t

U t g i f t e r

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	179 800
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	4 200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a) Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i>	542 400
b) Avlöningar till annan icke-ordinarie personal	743 400
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	548 200
	Summa kr. 2 018 000

Särskilda uppbördsmedel

Avkastning av donationsfond	7 000
	Nettoutgift kr. 2 011 000

c) till *Farmaceutiska institutet*: Avlöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 2 011 000 kr.

43:o) **Farmaceutiska institutet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 210, s. 449), vilket innebär en anslagshöjning med 12 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Farmaceutiska institutet*: *Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 177 000 kr.

44:o) **Farmaceutiska institutet: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 211, s. 449 och 450), vilket innebär en anslagshöjning med 45 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Farmaceutiska institutet*: *Materiel m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 430 000 kr.

45:o) **Farmaceutiska institutet: Nyanskaffning av apparater m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 212, s. 450), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Farmaceutiska institutet*: *Nyanskaffning av apparater m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 20 000 kr.

46:o) **Bidrag till handelshögskolan i Stockholm.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 213, s. 450 och 451), vilket innebär en anslagsminskning med 72 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till handelshögskolan i Stockholm* för budgetåret 1964/65 anvisa ett anslag av 1 213 000 kr.

47:o) **Handelshögskolan i Göteborg: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 214, s. 451—453), vilket innebär en anslagshöjning med 56 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för handelshögskolan i Göteborg, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

A v l ö n i n g s s t a t

Utgifter

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	516 100
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	3 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i>	375 700
b. Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	479 900
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	541 300
	Summa kr. 1 916 000

Särskilda uppbördsmedel

1. Avkastning från högskolans fonder	100 000
2. Bidrag från Göteborgs stad	200 000
	Summa kr. 300 000
	Nettoutgift kr. 1 616 000

b) till *Handelshögskolan i Göteborg: Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 1 616 000 kr.

48:o) **Handelshögskolan i Göteborg: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 215, s. 453), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Handelshögskolan i Göteborg: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 165 000 kr.

49:o) **Handelshögskolan i Göteborg: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 216, s. 453 och 454), vilket innebär en anslagshöjning med 20 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Handelshögskolan i Göteborg: Materiel m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 85 000 kr.

50:o) **Journalistinstitutet i Stockholm: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 217, s. 454 och 455), vilket innebär en anslagshöjning med 13 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för journalistinstitutet i Stockholm, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ..	36 200
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	7 200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	
a) Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i> ..	133 000
b) Avlöningar till annan icke-ordinarie personal	26 200
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	48 400
	Summa kr. 251 000

b) till *Journalistinstitutet i Stockholm: Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 251 000 kr.

51:o) **Journalistinstitutet i Stockholm: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 218, s. 455 och 456), vilket innebär en anslagshöjning med 38 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Journalistinstitutet i Stockholm: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 95 000 kr.

52:o) **Journalistinstitutet i Göteborg: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 219, s. 456 och 457), vilket innebär en anslagshöjning med 13 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för journalistinstitutet i Göteborg, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ..	36 200
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	7 200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	
a) Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i> ..	131 900
b) Avlöningar till annan icke-ordinarie personal ..	25 900
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	47 800
	Summa kr. 249 000

b) till *Journalistinstitutet i Göteborg*: Avlöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 249 000 kr.

53:o) **Journalistinstitutet i Göteborg: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 220, s. 457 och 458), vilket innebär en anslagshöjning med 13 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Journalistinstitutet i Göteborg: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 72 000 kr.

54:o) **Bidrag till Svenska diakonsällskapets sociala utbildningsverksamhet.** Kungl. Maj:t har (punkt 222, s. 459) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1964/65 anvisa ett anslag av 150 000 kr.

Detta anslag, som är nytt för innevarande budgetår, är nu uppfört med samma belopp som det med vilket anslaget föreslås utgå för nästa budgetår.

Vid sin behandling av förevarande anslag har utskottet förehåft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Ferdinand Nilsson* (I: 277) och den andra inom andra kammaren av herrar *Wahrendorff* och *Nilsson* i Tvärälund (II: 342), i vilka hemställts att riksdagen måtte vid sin behandling av denna punkt bevilja ett anslag av 200 000 kr.

Beträffande motiveringen för det motionsvis gjorda yrkandet får utskottet hänvisa till motionen II: 342.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och har alltså icke ansett sig böra förorda bifall till det i motionerna I: 277 och II: 342 gjorda yrkandet. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 277 och II: 342, till *Bidrag till Svenska diakonsällskapets sociala utbildningsverksamhet* för budgetåret 1964/65 anvisa ett anslag av 150 000 kr.

55:o) **Nordiska Afrikainstitutet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 223, s. 460—463) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i överens-

stämmelse med vad departementschefen föreslagit fastställa personalförteckning för Nordiska Afrikainstitutet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för Nordiska Afrikainstitutet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65, dels till Nordiska Afrikainstitutet: Avlöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 128 000 kr.

Kungl. Maj:ts förslag innebär beslut om en mera definitiv organisation av institutet, vid vilket verksamheten hittills alltsedan institutets tillkomst år 1962 bedrivits i provisoriska former. I samband härmed föreslås att det nuvarande anslaget till Nordiska Afrikainstitutet uppdelas på tre skilda anslag, nämligen ett till avlöningar, ett till omkostnader och ett till bokinköp, gästföreläsningar m. m. Den totala medelsanvisningen till Afrikainstitutet för innevarande budgetår uppgår till 298 000 kr. Vid institutet föreslås inrättad en tjänst som föreståndare i Be 1. Vidare beräknas medel för en tjänst som assistent i Ae 17, en tjänst som kanslist i högst Ae 13 samt diverse biträdestjänster m. m.

Utskottet får med bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt hemställa,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i överensstämmelse med vad departementschefen föreslagit fastställa personalförteckning för Nordiska Afrikainstitutet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65;

b) godkänna följande avlöningsstat för Nordiska Afrikainstitutet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	3 500
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	87 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	37 500
	<hr/>
	Summa kr. 128 000

c) till *Nordiska Afrikainstitutet: Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 128 000 kr.

56:o) **Nordiska Afrikainstitutet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 224, s. 464), vilket innebär anvisande av ett nytt anslag av 61 000 kr. för nästa budgetår under förutnämnda anslagsrubrik, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Nordiska Afrikainstitutet: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 61 000 kr.

57:o) **Nordiska Afrikainstitutet: Bokinköp, gästföreläsningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 225, s. 464 och 465), vilket innebär an-

visande av ett nytt anslag av 94 000 kr. för nästa budgetår under förutnämnda anslagsrubrik, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Nordiska Afrikainstitutet: Bokinköp, gästföreläsningar m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 94 000 kr.

58:o) **Vidareutbildning av läkare.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 226, s. 465 och 466), vilket innebär en anslagshöjning med 67 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vidareutbildning av läkare* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 152 000 kr.

59:o) **Anordnande av utbildning för tandtekniker och tandsköterskor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 227, s. 466 och 467), vilket innebär en anslagshöjning med 23 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Anordnande av utbildning för tandtekniker och tandsköterskor* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 83 000 kr.

60:o) **Bidrag till den internationella engelskspråkiga kursverksamheten vid Stockholms universitet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 228, s. 468), vilket innebär en anslagshöjning med 30 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till den internationella engelskspråkiga kursverksamheten vid Stockholms universitet* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 140 000 kr.

Tekniska högskolorna

61:o) **Tekniska högskolan i Stockholm: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 229, s. 469—481) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i huvudsaklig överensstämmelse med vad departementschefen förordat vidtaga de anordningar som erfordras för genomförandet av en nordisk flygteknikerutbildning, dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för tekniska högskolan i Stockholm, som föranledes av vad departementschefen föreslagit, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för tekniska högskolan i Stockholm, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65, dels ock till Tekniska högskolan i Stockholm: Avlöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 25 698 000 kr., varav 222 000 kr. att avräknas mot automobilskattemedlen.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehått

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Per Petersson* (I: 108) och den andra inom andra inom andra kammaren av fru *Boman* och herr *Löfroth* (II: 128), i vilka hemställts att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning rörande möjligheterna och lämpligheten att inrätta en teknisk högskola i Luleå;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Göran Karlsson m. fl.* (I: 323) och den andra inom andra kammaren av herr *Tobé m. fl.* (II: 341), i vilka hemställts att riksdagen måtte fatta principbeslut om att en professur i fastighetsstrukturens ekonomi skall inrättas vid tekniska högskolan i Stockholm fr. o. m. budgetåret 1964/65;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lundström m. fl.* (I: 329) och den andra inom andra kammaren av herr *Ohlin m. fl.* (II: 334), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte fatta principbeslut om inrättande av en ny teknisk högskola.

Beträffande motiveringen för de motionsvis framställda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna I: 108, II: 341 och II: 334.

Kungl. Maj:ts förslag innebär beträffande förstärkning av personalorganisationen bl. a., att principbeslut fattas om inrättande av en laboratur i kemisk apparatteknik fr. o. m. budgetåret 1965/66, att laboraturen i kvantitativ kemisk analys omvandlas till professur i analytisk kemi med laboratorn *Axel Johansson* som förste innehavare samt att en docenttjänst, en forskarassistenttjänst och 11 ordinarie universitetslektorat inrättas.

Departementschefen förordar en ökad intagning vid högskolan fr. o. m. nästa budgetår av sammanlagt 56 studerande, av vilka vid en ny utbildning för teknisk magisterexamen, knuten till avdelningen för teknisk fysik, 30 och vid avdelningen för lantmåteri 26. Det förutsättes att den förra utbildningsformen skall dimensioneras för en ytterligare intagningskapacitet av 30, att uppnås successivt under budgetåren 1965/67. Vidare förordas principbeslut om nordisk flygteknikerutbildning vid högskolan fr. o. m. budgetåret 1966/67 — att påbörjas i tredje årskursen — samt om intagning i samma årskurs av 40 studerande, som vid universitetet i Stockholm förvärvat ett betyg i matematik, ett betyg i fysik och två betyg i kemi, fr. o. m. hösten 1965.

Med anledning av en av överstyrelsen i skrivelse den 29 maj 1962 gjord framställning medgav Kungl. Maj:t den 14 juni 1962, att på tjänsten som professor i mekanisk teknologi vid högskolan finge tills vidare meddelas vikariatslöneförordnande, så länge den nuvarande tjänstinnehavaren, professorn *Ragnar Woxén*, är rektor vid högskolan. Då det från undervisningssynpunkt är önskvärt, att den som fullgör de med ifrågakvarande tjänst förenade arbetsuppgifterna jämväl är ordinarie innehavare av densamma, föreslår departementschefen, att den av *Woxén* innehavda tjänsten fr. o. m. nästa budgetår föres över stat, varigenom professuren i mekanisk teknologi kan tillsättas med ny innehavare.

Departementschefen har icke biträtt förslag från överstyrelsen för de tekniska högskolorna om bl. a. inrättande av en professur i fastighetsstrukturens ekonomi och en professur i matematik, avsedd för lärarutbildning. I stället för sistnämnda tjänst föreslås med hänsyn till det totala behovet av undervisning i matematik vid högskolan samt till behovet av en sammanhållande kraft som svarar för undervisningens organisation m. m. fr. o. m. nästa budgetår att en tjänst som universitetslektor i detta ämne inrättas. Innehavaren av tjänsten förutsättes handha den omedelbara ledningen av den nya utbildningen. Det föreslås få ankomma på Kungl. Maj:t att senare besluta om särskilt arvode härför.

Utskottet får inledningsvis erinra om att utskottet under punkten 1 gjort vissa uttalanden rörande en undersökning av förutsättningarna för en förstärkning av dels organisationen med forskargrupper, dels särskilda forskartjänster.

Utskottet hälsar mot bakgrunden av sitt principuttalande i ämnet redan förra året (utlåtande 1963: 132, s. 44) med särskild tillfredsställelse att förslag nu framlagts om anordnande av teknisk magisterutbildning vid högskolan, varigenom utsikterna synes öka att trygga framför allt de tekniska gymnasiernas men även bl. a. den tekniska fackskolans lärarrekrutering i flera för dessa utbildningsformer väsentliga ämnen. Utskottet utgår från att den nya utbildningen vid den fortsatta utbyggnaden tilldelas sådana resurser som kan få den att framstå som ett fullvärdigt alternativ till övrig, vid högskolan anordnad civilingenjörsutbildning. Därest detta senare främjas bäst genom en slutlig förläggning av utbildningen till en särskild avdelning inom högskolans utbildningsram — givetvis i intimt samarbete med andra berörda avdelningar — eller lämpligen bör ske genom en fullständig integration såsom särskilda studieriktningar i redan bestående avdelning(ar) synes böra ytterligare övervägas av berörda högskolemyndigheter och Kungl. Maj:t. För nästa budgetår bör emellertid den nya utbildningen med hänsyn till dess då ringa omfattning i enlighet med vad departementschefen förordat organisatoriskt knytas till avdelningen för teknisk fysik.

Förslag framlägges också under förevarande punkt om bl. a. en väsentlig utbyggnad av utbildningskapaciteten vid högskolans lantmäteriavdelning. I anslutning till sitt förslag härom hade överstyrelsen för de tekniska högskolorna i sina anslagsäskanden för nästa budgetår föreslagit inrättande av en professur i fastighetsstrukturens ekonomi, ett äskande som departementschefen emellertid icke har biträtt.

Förslaget om att en professur bör inrättas i detta för utbildningen vid lantmäteriavdelningen viktiga ämne har upprepats i motionerna I: 323 och II: 341. Utskottet är icke berett att biträda ifrågasvarande motionsyrkande. Enligt utskottets mening talar emellertid starka skäl för att professuren snarast bör komma till stånd. Utskottet syftar närmast på ämnets centrala roll inom den teknisk-ekonomiska delen av lantmäteriutbildningen, den rationalisering av vissa delar av utbildningsorganisationen för vilken professuren synes kunna bilda grundvalen, den väsentligt ökade intagningen till lantmäteriutbildning samt vik-

ten av att genom forskning och undervisning verksamt kunna komplettera och stödja pågående rationaliseringssträvanden inom jordbruk och skogsbruk. Utskottet förutsätter att Kungl. Maj:t, med beaktande av vad utskottet här anfört och övriga omständigheter som må inverka på bedömandet, snarast möjligt och helst till nästa års riksdag framlägger förslag om inrättande av ifrågavarande professur. Utskottet förordar att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t giver till känna vad utskottet sålunda anfört i anledning av motionerna I: 323 och II: 341.

Frågan om inrättande av nya tekniska högskolor beröres i motionerna I: 108 och II: 128 samt I: 329 och II: 334. Frågan härom är emellertid redan under utredning. Motionerna i fråga, i vad de syftar till att riksdagen nu skulle begära utredning (I: 108 och II: 128) och principbesluta (I: 329 och II: 334) om inrättande av en ny teknisk högskola bör därför icke föranleda några riksdagens åtgärder. 1963 års universitets- och högskolekommitté har nämligen enligt sina direktiv att utreda bl. a. frågan om nya högre tekniska utbildningsenheter — bl. a. ingår i direktiven att kommittén skall undersöka förutsättningarna för förläggning av en begränsad teknisk högskoleutbildning i övre Norrland.

Utskottet får slutligen hänvisa till vad utskottet under punkten 1 i det föregående anfört rörande visst förbehåll vid riksdagens bemyndiganden för Kungl. Maj:t att vidtaga ändringar i personalförteckningarna för vissa universitet och högskolor m. m.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att riksdagen må, i anledning av vad i motionerna I: 323 och II: 341 yrkats i fråga om inrättande av en professur i fastighetsstrukturens ekonomi, i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört;

II. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 323 och II: 341, såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i huvudsaklig överensstämmelse med vad departementschefen förordat vidtaga de anordningar som erfordras för genomförandet av en nordisk flygteknikerutbildning;

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att — med förbehåll för vad riksdagen må komma att besluta rörande ytterligare ändringar i anledning av Kungl. Maj:ts propositioner 1964: 50 och 1964: 68 — vidtaga de ändringar i personalförteckningen för tekniska högskolan i Stockholm, som föranledes av vad departementschefen föreslagit i statsverkspropositionen, bilagan 10, p. 229;

c) godkänna följande avlöningsstat för tekniska högskolan i Stockholm, att tillämpas tills vidare fr.o.m. budgetåret 1964/65:

A v l ö n i n g s s t a t

Utgifter

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	5 197 600	
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:		
a. Arvoden åt speciallärare och biträdande lärare, <i>förslagsvis</i>	825 000	
b. Övriga arvoden och särskilda ersättningar, <i>förslagsvis</i>	26 000	851 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Ersättningar till tillfälliga lärare, assistenter och övningsassistenter, <i>förslagsvis</i>	8 906 000	
b. Avlöningar åt annan icke-ordinarie personal vid högskolan	4 327 000	13 233 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>		6 483 400
		<u>Summa kr. 25 765 000</u>

Särskilda uppbördsmedel

Bidrag från Stockholms stad m. fl.	67 000
	<u>Nettoutgift kr. 25 698 000</u>

c) till *Tekniska högskolan i Stockholm: Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 25 698 000 kr., varav 222 000 kr. att avräknas mot automobilskattemedlen;

III. att motionerna I: 108 och II: 128 om utredning rörande inrättande av en teknisk högskola i Luleå icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

IV. att motionerna I: 329 och II: 334 om principbeslut rörande inrättande av en ny teknisk högskola icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

62:o) **Tekniska högskolan i Stockholm: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 230, s. 481 och 482), vilket innebär en anslagshöjning med 140 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tekniska högskolan i Stockholm: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 2 625 000 kr.

63:o) **Tekniska högskolan i Stockholm: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 231, s. 482), vilket innebär en anslagshöjning med 265 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tekniska högskolan i Stockholm: Materiel m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 2 840 000 kr.

64:o) Tekniska högskolan i Stockholm: Nyanskaffning av apparater m. m. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 232, s. 482 och 483), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tekniska högskolan i Stockholm: Nyanskaffning av apparater m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 1 350 000 kr.

65:o) Tekniska högskolan i Stockholm: Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 233, s. 483), vilket innebär en anslagshöjning med 120 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tekniska högskolan i Stockholm: Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 310 000 kr.

66:o) Tekniska högskolan i Stockholm: Resebidrag till studerande. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 234, s. 484), vilket innebär en anslagshöjning med 10 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tekniska högskolan i Stockholm: Resebidrag till studerande* för budgetåret 1964/65 anvisa ett anslag av 110 000 kr.

67:o) Chalmers tekniska högskola: Avlöningar. Kungl. Maj:t har (punkt 235, s. 484—490) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för Chalmers tekniska högskola, som föranledes av vad departementschefen föreslagit, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för Chalmers tekniska högskola, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65, dels ock till Chalmers tekniska högskola: Avlöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 21 145 000 kr., varav 210 000 kr. att avräknas mot automobilskattemedlen.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Bergman m. fl.* (I: 147) och den andra inom andra kammaren av fröken *Elmén m. fl.* (II: 195), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta att fr. o. m. budgetåret 1964/65 inrätta en professur i arkitekturens teori och historia vid Chalmers tekniska högskola.

Beträffande motiveringen för det motionsvis framställda yrkandet får utskottet hänvisa till motionen I: 147.

I överensstämmelse med beslut vid 1962 och 1963 års riksdagar beräknar *departementschefen* medel för nästa budgetår för en professur i fasta tillståndets fysik, en professur i strömningsmaskinteknik och en laboratur i byggnadsteknik I. Vid bifall till departementschefens förslag förutsättes specialläraryrkebefattningarna i dels högtryckskompressor- och gasturbinteknik, dels läran om pumpar, fläktar och vattenturbiner, dels kemi II, dels ock byggnadsmateriallära indragas.

Departementschefen förordar vidare bl. a. principbeslut om upprättande av en kemisk studieriktning med kemitekiskt innehåll fr. o. m. budgetåret 1965/66 samt inrättande av fem ordinarie universitetslektorat — däribland ett lektorat i numerisk analys — en docenttjänst och en tjänst som forskningsingenjör i Ae 23. Det förutsättes att benämningen av högskolans lektorat i telekommunikation ändras till lektorat i elkretsteori.

Departementschefen har icke biträtt förslag från överstyrelsen för de tekniska högskolorna om bl. a. inrättande av en professur i arkitektens teori och historia med samtidig indragning av specialläraryrkebefattningen i arkitektens historia.

Utskottet får inledningsvis erinra om att utskottet under punkten 1 gjort vissa uttalanden rörande en undersökning av förutsättningarna för en förstärkning av dels organisationen med forskargrupper, dels särskilda forskartjänster.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt. Det torde dock i enlighet med tidigare tillämpad praxis i likartade fall böra särskilt understrykas, att det nya universitetslektoratet i numerisk analys bör disponeras för undervisningen av såväl teknologer som universitetsstudenter i Göteborg.

Arkitektens teori och historia torde kunna betraktas som ett grundläggande huvudämne vid arkitektutbildningen. Vid Chalmers tekniska högskola ombesörjes utbildningen i ämnet av en speciallärare och — övergångsvis — av en forskardocent. Ämnets ställning inom arkitektutbildningen, dess anknytning till humanistiska ämnen vid Göteborgs universitet, inte minst sociologi, som bidrar till att en önskvärd kontakt de olika utbildningsenheterna emellan främjas, och det stora antalet studenter i ämnet — enligt vad utskottet erfarit 150 under ett år — är enligt utskottet skäl som särskilt torde böra beaktas vid ett ställningstagande till frågan om ersättandet av specialläraryrket i arkitektens historia med en professur i ämnet. Utskottet, som likväl icke är berett att tillstyrka bifall till hemställan i motionerna I: 147 och II: 195 om professurens inrättande, förutsätter att Kungl. Maj:t tar frågan härom under förnyat allvarligt övervägande.

Utskottet får slutligen hänvisa till vad utskottet under punkten 1 i det föregående anfört rörande visst förbehåll vid riksdagens bemyndiganden att vidtaga ändringar i personalförteckningarna för vissa universitet och högskolor m. m.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att motionerna I: 147 och II: 195, i vad de avser inrättande fr. o. m. budgetåret 1964/65 av en professur i arkitekturens teori och historia, icke må bifallas av riksdagen;

II. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 147 och II: 195, såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att — med förbehåll för vad riksdagen må komma att besluta rörande ytterligare ändringar i anledning av Kungl. Maj:ts proposition 1964: 50 — vidtaga de ändringar i personalförteckningen för Chalmers tekniska högskola, som föranledes av vad departementschefen föreslagit i statsverkspropositionen, bilagan 10, p. 235;

b) godkänna följande avlöningsstat för Chalmers tekniska högskola, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>		4 184 400
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:		
a. Arvoden åt speciallärare och biträdande lärare, <i>förslagsvis</i>	607 000	
b. Övriga arvoden och särskilda ersättningar, <i>förslagsvis</i>	24 300	631 300
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Ersättningar åt tillfälliga lärare, assistenter och övningsassistenter, <i>förslagsvis</i>	7 263 300	
b. Undervisning om arbetsledningens praktiskt ekonomiska, sociala, yrkeshygieniska och arbetspsykologiska problem	6 100	
c. Avlöningar åt annan icke-ordinarie personal vid högskolan	3 667 900	10 937 300
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>		5 392 000
Summa kr.		21 145 000

c) till *Chalmers tekniska högskola*: Avlöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 21 145 000 kr., varav 210 000 kr. att avräknas mot automobilskattemedlen.

68:o) **Chalmers tekniska högskola: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 236, s. 491), vilket innebär en anslagshöjning med 175 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Chalmers tekniska högskola: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 1 574 000 kr.

69:o) **Chalmers tekniska högskola: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 237, s. 491 och 492), vilket innebär en anslagshöjning med 235 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Chalmers tekniska högskola: Materiel m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 2 440 000 kr.

70:o) **Chalmers tekniska högskola: Nyanskaffning av apparater m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 238, s. 492), vilket innebär användande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Chalmers tekniska högskola: Nyanskaffning av apparater m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 950 000 kr.

71:o) **Chalmers tekniska högskola: Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 239, s. 493), vilket innebär en anslagshöjning med 20 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Chalmers tekniska högskola: Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 210 000 kr.

72:o) **Chalmers tekniska högskola: Resebidrag till studerande.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 240, s. 493), vilket innebär en anslagshöjning med 10 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Chalmers tekniska högskola: Resebidrag till studerande* för budgetåret 1964/65 anvisa ett anslag av 64 000 kr.

73:o) **Tekniska högskolan i Lund: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 241, s. 494—498) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för tekniska högskolan i Lund, som föranledes av vad departementschefen föreslagit, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för tekniska högskolan i Lund, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65, dels ock till Tekniska högskolan i Lund: Avlöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 5 270 000 kr.

I enlighet med statsmakernas år 1962 fattade beslut skall elva professorer inrättas fr. o. m. nästa budgetår, nämligen vid avdelningen för maskinteknik professorer i regleringsteknik, i strömningsmaskiner samt i värme- och kraftteknik, vid avdelningen för elektroteknik professorer i teletransmissionsteori och i tillämpad elektronik, vid avdelningen för väg- och vattenbyggnad professorer i byggnadsmateriallära och i byggnadsstatik, samt vid avdelningen för arkitektur professorer i arkitektur I, i byggnadsfunktionslära, i byggnadskonstruktionslära och i formlära. I enlighet med nämnda beslut skall vidare fr. o. m. nästa budgetår inrättas ett universitetslektorat i elektroteknik. För nämnda professorer samt universitetslektoratet beräknas nu erforderliga medel. Kungl. Maj:ts förslag avseende förevarande anslag innebär i övrigt bl. a. inrättande av ytterligare fyra ordinarie universitetslektorat och en tjänst som forskningsingenjör i Ae 23.

Sammanlagt innebär Kungl. Maj:ts förslag en anslagshöjning med 2 647 000 kr.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt och hemställer därför,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för tekniska högskolan i Lund, som föranledes av vad departementschefen föreslagit;

b) godkänna följande avlöningsstat för tekniska högskolan i Lund, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	1 299 000	
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:		
a. Arvoden åt speciallärare och biträdande lärare, <i>förslagsvis</i>	75 000	
b. Övriga arvoden och särskilda ersättningar, <i>förslagsvis</i>	75 000	150 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Ersättningar åt tillfälliga lärare, assistenter och övningsassistenter, <i>förslagsvis</i>	1 685 200	
b. Avlöningar åt annan icke-ordinarie personal vid högskolan, <i>förslagsvis</i>	783 800	2 469 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>		1 352 000
	Summa kr.	5 270 000

c) till *Tekniska högskolan i Lund*: Avlöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 5 270 000 kr.

74:o) **Tekniska högskolan i Lund: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 242, s. 499), vilket innebär en anslagshöjning med 162 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tekniska högskolan i Lund: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 500 000 kr.

75:o) **Tekniska högskolan i Lund: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 243, s. 499), vilket innebär en anslagshöjning med 325 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tekniska högskolan i Lund: Materiel m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 650 000 kr.

76:o) **Tekniska högskolan i Lund: Nyanskaffning av apparater m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 244, s. 500), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tekniska högskolan i Lund: Nyanskaffning av apparater m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 100 000 kr.

77:o) **Tekniska högskolan i Lund: Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 245, s. 500), vilket innebär en anslagshöjning med 10 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tekniska högskolan i Lund: Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 95 000 kr.

78:o) **Tekniska högskolan i Lund: Resebidrag till studerande.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 246, s. 501), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tekniska högskolan i Lund: Resebidrag till studerande* för budgetåret 1964/65 anvisa ett anslag av 2 000 kr.

Högre konstnärlig utbildning

79:o) **Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 247, s. 502—504) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65,

dels till Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Avlöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 988 000 kr., innebärande en anslagshöjning med 49 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehåft

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Källqvist* och *Billman* (I: 275) och den andra inom andra kammaren av herr *Keijer* och fru *Gärde Widemar* (II: 322), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta att en professur i stadsbyggnadskonst i Bq 3 och en därtill hörande assistenttjänst i Af 17 skall inrättas vid konsthögskolan samt att härför erforderliga medel skall ställas till förfogade av anslaget till Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Avlöningar;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Adolfsson* (I: 472) och den andra inom andra kammaren av herr *Hermansson* (II: 589), i vilka, såvitt nu är i fråga, hemställts att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om tillsättande av en utredning för att allsidigt pröva de organisatoriska, administrativa, pedagogiska och ekonomiska förutsättningarna för Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan som akademisk institution och läroanstalt.

Beträffande motiveringen för de motionsvis framställda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna I: 275 och I: 472.

Kungl. Maj:t har icke biträtt bl. a. ett förslag från akademien om inrättande fr. o. m. budgetåret 1964/65 av en professur i stadsbyggnadskonst i Bq 3 med samtidig indragning av ett för undervisning i ämnet avsett belopp av 10 000 kr.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt.

Frågan om inrättande av en professur i stadsbyggnadskonst vid konsthögskolan torde böra bedömas i samband med spørsmålet om upptagande på de tekniska högskolornas utbildningsprogram av utbildning i samhällsplanering. Sistnämnda spørsmål överväges, enligt vad utskottet under punkten 1 i det föregående angivit, nu av 1963 års universitets- och högskolekommitté. Med hänsyn härtill finner utskottet sig böra avstyrka bifall till yrkandet i motionerna I: 275 och II: 322 om inrättande fr. o. m. nästa budgetår av en professur i Bq 3 i stadsbyggnadskonst.

Utskottet delar den uppfattning som kommer till uttryck i motionerna I: 472 och II: 589, nämligen att en utredning erfordras för att lösa de problem som uppenbarligen föreligger om hur utbildningsorganisationen vid konsthögskolan lämpligen skall förnyas och moderniseras, främst från pedagogisk synpunkt. Enligt vad utskottet erfarit överväger Kungl. Maj:t också för närvarande att låta utreda framför allt sistnämnda fråga. Då förutsättningar alltså synes kunna komma att föreligga för att syftet med motionerna i väsentlig mån skall kunna uppnås torde motionerna i här berört hänseende icke påkalla någon riksdagens åtgärd. Utskottet avstyrker alltså bifall till motionerna.

Under hänvisning till vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 275 och II: 322,

a) godkänna följande avlöningsstat för Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

A v l ö n i n g s s t a t

1.	Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ..	476 700
2.	Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	99 400
3.	Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	132 700
4.	Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	279 200
		Summa kr. 988 000

b) till *Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 988 000 kr.;

II. att motionerna I: 472 och II: 589, såvitt nu är i fråga, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

80:o) **Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 248, s. 504 och 505), vilket innebär en anslagshöjning med 27 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 251 000 kr.

81:o) **Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Undervisningsmateriel m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 249, s. 505—507) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 192 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Adolfsson* (I: 472) och den andra inom andra kammaren av herr *Hermansson* (II: 589), i vilka, såvitt nu är i fråga, hemställts att riksdagen måtte vid behandlingen av förevarande punkt besluta att principen om fri materiel för målarskolans elever skall tillämpas även för övriga skolor vid konsthögskolan och att anslaget härför, utöver de av akademien föreslagna medlen, 22 000 kr., motsvarande en årlig förbrukning av ca 300 kr. per elev i målarskolorna, höjes med motsvarande bidrag för verktyg och materiel åt elever i de övriga skolorna.

Beträffande motiveringen för det motionsvis gjorda yrkandet får utskottet hänvisa till motionen I: 472.

Akademien har bl. a. framhållit följande beträffande behovet av medel för undervisningsmateriel.

Ett angeläget önskemål är att eleverna i målarskolorna får tillgång till fritt materiel. Eleverna i skulpturskolorna har fri tillgång till lera och gips under det att målareleverna själva måste inköpa sitt materiel, som, särskilt vad färg beträffar, uppgår till icke oväsentliga belopp. Även om konsthögskolan nu bereds möjlighet att förvärva sitt materiel till gynnsamma priser genom den samköpsförening, som organiserats av Konstnärernas riksorganisation, utgör dock den enskilde elevens utgifter för duk, färg och penslar en tyngande del av hans i de flesta fall mycket knappa budget. Akademien vill därför föreslå att eleverna vid målarskolorna får tillgång till fria materiel, som under kontroll från skolans sida ställes till deras förfogande. Här för begär akademien ett belopp å 22 000 kr., motsvarande en årlig förbrukning å ca 300 kr. per elev.

Med anledning av akademiens förslag om ökad medelsanvisning till undervisningsmateriel m. m. anser departementschefen det särskilt angeläget att tillgodose önskemålet om fri materiel för målarskolornas elever. Med hänsyn till detta och övriga av akademien anmälda utgiftsbehov förordar departementschefen en höjning av den för dessa ändamål avsedda anslagsposten med 32 000 kr.

Kungl. Maj:ts förslag innebär en anslagshöjning för nästa budgetår med 37 000 kr.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag.

Vidkommande yrkandet i motionerna I: 472 och II: 589 synes i och för sig goda skäl tala för att principen om fri materiel för målarskolorna så långt möjligt utsträcker även till övriga motsvarande skolor inom konsthögskolans ram. En utvidgning av principen synes emellertid i första hand böra övervägas av konstakademien, som bör ha att i sina kommande anslagsäskanden aktualisera frågan. Utskottet avstyrker med hänsyn härtill bifall till motionerna I: 472 och II: 589 i vad de berör detta anslag.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 472 och II: 589, såvitt nu är i fråga, till *Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Undervisningsmateriel m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 192 000 kr.

82:0) **Musikaliska akademien med musikhögskolan: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 250, s. 507—514) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för Musikaliska akademien med musikhögskolan, som föranledes av vad departementschefen

anfört, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för Musikaliska akademien med musikhögskolan, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65, dels ock till Musikaliska akademien med musikhögskolan: Avlöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 3 005 000 kr.

Kungl. Maj:ts förslag innebär väsentliga förstärkningar av personalorganisationen både vid akademiens centrala kansli och vid biblioteket samt av undervisningsresurserna vid musikhögskolan. Bl. a. föreslås inrättande av en professur i dirigering, partiturstudium och orkesterövningar fr. o. m. budgetåret 1964/65. Tjänsten förutsättes placerad i lönegrad Bq 3 och innehavaren förordnad för en till tio år begränsad anställningstid.

Anslagshöjningen för nästa budgetår beräknas till sammanlagt 308 000 kr.

Utskottet, som med tillfredsställelse hälsar Kungl. Maj:ts förslag som ett viktigt led i de för nästa budgetår förordade kulturbefrämjande åtgärderna via anslag under åttonde huvudtiteln, hemställer i överensstämmelse med detsamma, att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för Musikaliska akademien med musikhögskolan, som föranledes av vad departementschefen anfört;

b) godkänna följande avlöningsstat för Musikaliska akademien med musikhögskolan, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	793 700
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	19 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	1 529 300
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	663 000
Summa kr. 3 005 000	

c) till *Musikaliska akademien med musikhögskolan*: Avlöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 3 005 000 kr.

83:o) **Musikaliska akademien med musikhögskolan: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 251, s. 514 och 515), vilket innebär en anslagshöjning med 36 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Musikaliska akademien med musikhögskolan*: Omkostnader för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 175 000 kr.

84:o) **Musikaliska akademien med musikhögskolan: Inköp och bindning av böcker och musikaler samt underhåll och vård av instrument.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 252, s. 515 och 516), vilket innebär en anslagshöjning med 15 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Musikaliska akademien med musikhögskolan: Inköp och bindning av böcker och musikaler samt underhåll och vård av instrument* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 86 000 kr.

85:o) **Bidrag till musikkonservatoriet i Göteborg.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 253, s. 516—519), vilket innebär en anslagshöjning med 150 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till musikkonservatoriet i Göteborg* för budgetåret 1964/65 anvisa ett anslag av 355 000 kr.

86:o) **Bidrag till musikkonservatoriet i Malmö.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 254, s. 519 och 520), vilket innebär en anslagshöjning med 50 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till musikkonservatoriet i Malmö* för budgetåret 1964/65 anvisa ett anslag av 182 000 kr.

Gemensamt för universitet och högskolor

87:o) **Ersättning åt vissa opponenter vid disputationer.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 255, s. 521), vilket innebär en anslagshöjning med 50 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning åt vissa opponenter vid disputationer* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 200 000 kr.

88:o) **Ersättning åt sakkunniga i befordringsärenden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 256, s. 521), vilket innebär en anslagshöjning med 600 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning åt sakkunniga i befordringsärenden* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 1 960 000 kr.

89:o) **Resestipendier åt lärare m. fl.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 257, s. 522), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Resestipendier åt lärare m. fl.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 155 000 kr.

90:o) **Gästföreläsningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 258, s. 522 och 523), vilket innebär en anslagshöjning med 91 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Gästföreläsningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 319 000 kr.

91:o) **Kostnader för datamaskintid.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 259, s. 523 och 524), vilket innebär anvisande av ett nytt anslag av 2 500 000 kr. för nästa budgetår under förutnämnda anslagsrubrik, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kostnader för datamaskintid* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 2 500 000 kr.

92:o) **Extra utgifter vid universitet och högskolor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 260, s. 524 och 525), vilket innebär en anslagshöjning med 100 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Extra utgifter vid universitet och högskolor* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 785 000 kr.

Vissa forskningsändamål

93:o) **Främjande av ograduerade forskares vetenskapliga verksamhet m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 261, s. 526 och 527), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Främjande av ograduerade forskares vetenskapliga verksamhet m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 3 825 000 kr.

94:o) **Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 263, s. 529), vilket innebär en anslagshöjning med 100 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 1 200 000 kr.

95:o) **Europeiskt samarbete inom kärnforskningen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 265, s. 530 och 531), vilket innebär en anslagshöjning med 900 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Europeiskt samarbete inom kärnforskningen* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 5 800 000 kr.

96:o) **Särskilda forskartjänster.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 266, s. 531—533), vilket innebär en anslagshöjning med 284 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för de särskilda forskartjänsterna, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

Personalförteckning

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än Ae 19

50 forskare ..... Ae 27;

b) godkänna följande stat för de särskilda forskartjänsterna, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

Stat

Avlöningar

1. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	1 344 000	
2. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	603 000	1 947 000

Omkostnader

1. Sjukvård m. m., <i>förslagsvis</i>	600	
2. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	2 400	3 000

Summa kr. 1 950 000

c) till *Särskilda forskartjänster* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 1 950 000 kr.

97:o) **Bidrag till Nordiska institutet för sjö rätt.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 267, s. 533), vilket innebär en anslagshöjning med 11 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Nordiska institutet för sjö rätt* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 41 000 kr.

98:o) **Bidrag till Konung Gustaf V:s forskningsinstitut.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 268, s. 534), vilket innebär en anslagshöjning med 22 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Konung Gustaf V:s forskningsinstitut* för budgetåret 1964/65 anvisa ett anslag av 346 000 kr.

99:o) **Bidrag till Institutet för internationell ekonomi.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 269, s. 534), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Institutet för internationell ekonomi* för budgetåret 1964/65 anvisa ett anslag av 150 000 kr.

100:o) **Bidrag till Internationella meteorologiska institutet i Stockholm.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 271, s. 535), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Internationella meteorologiska institutet i Stockholm* för budgetåret 1964/65 anvisa ett anslag av 130 000 kr.

101:o) **Bidrag till Nordiska institutet för teoretisk atomfysik.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 272, s. 535), vilket innebär en anslagsminskning med 133 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Nordiska institutet för teoretisk atomfysik* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 509 000 kr.

Inredning och utrustning

102:o) **Inredning och utrustning av lokaler vid universitet, högskolor m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 273, s. 536—570) föreslagit riksdagen att dels medgiva, att inredning och utrustning för lokaler vid universitet, högskolor m. m. må beställas till ett sammanlagt värde av högst 43 000 000 kr., att gäldas tidigast under budgetåret 1965/66, dels ock till Inredning och utrustning av lokaler vid universitet, högskolor m. m. för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 30 000 000 kr.

För de institutioner, vilkas inredning och utrustning skall omhändervhas av andra myndigheter än utrustningsnämnden för universitet och högskolor, beräknar departementschefen med anledning av föreliggande förslag för nästa budgetår medel i enlighet med en sammanställning, som återfinnes på s. 559. Utöver vad som redovisas i denna sammanställning föreslår departementschefen, att under en särskild anslagspost till tekniska högskolans i Stockholm byggnadskommitté uppföres ett belopp av 45 000 kr. till anskaffande av ytterligare utrustning för en personalrestaurang vid tekniska högskolan i Stockholm. Dessutom föreslås ett oförändrat belopp av 200 000 kr. till Kungl. Maj:ts disposition. Det sammanlagda anslagsbeloppet till dessa inrednings- och utrustningsföretag har departementschefen beräknat till 415 000 kr.

Vad beträffar utrustningsnämndens verksamhetsområde har departementschefen gjort upp förslag till finansieringsplan, avseende innevarande och nästkommande budgetår (s. 560), samt ett förslag till inrednings- och utrustningsplan såsom specifikation till finansieringsplanen (s. 561—566). Av förslaget till finansieringsplan framgår, att departementschefen för utrustningsnämndens del för nästa budgetår räknat med ett erforderligt anslagsbelopp av i runt tal 29 600 000 kr. Det totala anslagsbehovet för nästa budgetår skulle därmed uppgå till 30 015 000 kr., vilket avrundats till 30 000 000 kr. I jämförelse med anslaget för innevarande budgetår innebär förslaget fördubblad medelstillsättning. Departementschefen föreslår, att den redovisade beräkningen av anslagsbehovet samt förslaget till inrednings- och utrustningsplan avseende anslagsposten till utrustningsnämnden för universitet och högskolor godkännes.

Departementschefen förordar vidare, att nämnden medgives rätt att — i enlighet med de närmare föreskrifter Kungl. Maj:t kan komma att meddela — för varje i planen upptaget projekt i mån av behov utlägga beställningar intill högst det belopp, som angivits som kostnadsram för projektet i fråga med avdrag av de för detsamma vid tiden för beställningen förbrukade medlen. För nästa budgetår innebär detta, såsom framgår av förslaget till inrednings- och utrustningsplan, att riksdagens medgivande torde böra utverkas att enligt denna regel beställa inredning och utrustning för nya lokaler vid universitet, högskolor m. m. till ett sammanlagt värde av (147 625 000 — 104 604 000 = 43 021 000 eller) i runt tal 43 000 000 kr. att gäldas tidigast under budgetåret 1965/66.

I enlighet med förslag av utrustningsnämnden förordar departementschefen slutligen, att anslaget — som för innevarande budgetår är uppfört under rubriken Inredning och utrustning av nya lokaler vid universitet, högskolor m. m. — fr. o. m. nästa budgetår benämnes Inredning och utrustning av lokaler vid universitet, högskolor m. m. Av ändringen bör enligt departementschefen inte följa, att anslaget till inredning och utrustning skall belastas av sådana objekt, för vilka kostnaderna bör bestridas från andra anslag.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt och har icke något att erinra mot att förslaget till inrednings- och utrustningsplan avseende anslagsposten till utrustningsnämnden för universitet och högskolor godkännes.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) medgiva, att inredning och utrustning för lokaler vid universitet, högskolor m. m. må beställas till ett sammanlagt värde av högst 43 000 000 kr., att gäldas tidigast under budgetåret 1965/66;

b) till *Inredning och utrustning av lokaler vid universitet, högskolor m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 30 000 000 kr.

103:o) **Uppskjutna frågor.** Utskottet kommer framdeles att avgiva utlåtande i fråga om nedannämnda av Kungl. Maj:t under följande punkter framställda förslag, nämligen

punkten 165: Universitetens och högskolornas organisation och förvaltning m. m.

punkten 191: Vissa kostnader för utbildnings- och forskningsorganisationen vid Umeå universitet

punkten 197: Sjukgymnast- och arbetsterapeututbildning

punkten 221: Socialinstitutet i Stockholm: Avlöningar, Socialinstitutet i Stockholm: Omkostnader, Socialinstitutet i Göteborg: Avlöningar, Socialinstitutet i Göteborg: Omkostnader, Socialinstitutet i Lund: Avlöningar, Socialinstitutet i Lund: Omkostnader, Socialinstitutet i Umeå: Avlöningar, Socialinstitutet i Umeå: Omkostnader, Fortbildning av socionomer m. m.

punkten 262: Stipendier för främjande av högre vetenskapliga studier

punkten 264: Anslag till vissa forskningsråd m. m.,
vilket utskottet härmed får för riksdagen
anmäla.

Stockholm den 17 april 1964

På statsutskottets vägnar:

ERNST V. STAXÄNG

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herr Näsström, fröken Andersson, herrar Einar Persson, Birger Andersson, Ivar Johansson, Bergman, Axel Johannes Andersson, Fritz Persson, Söderberg, Mårtensson, Hjorth, Thorsten Larsson, Per-Olof Hanson, Åkerlund och Harry Carlsson; samt

från andra kammaren: herrar Staxäng, Petterson i Degerfors, Gustafsson i Stockholm, Karlsson i Olofström, Blidfors, Almgren, fröken Elmén, herrar Arvidson, Larsson i Hedenäset, fröken Karlsson, herr Andersson i Knäred, fru Holmberg, herrar Löfroth och Berg.

Reservationer

vid *punkten 1* (Uppsala universitet: Avlöningar)

a) av fröken Andersson, herrar Ivar Johansson, Axel Johannes Andersson, Thorsten Larsson, Per Olof Hanson, Åkerlund, Harry Carlsson, Staxäng, fröken Elmén, herr Larsson i Hedenäset, fröken Karlsson, herrar Andersson i Knäred och Löfroth, vilka ansett

dels att det stycke i utskottets yttrande, som på s. 10 börjar med »Vid sitt» och på s. 11 slutar med »fyra motioner», bort ha följande lydelse:

»Såsom framhållits i motionerna bör forskningen rörande de med åldrandet sammanhängande sjukdomstillstånden ses som ett viktigt led i den samlade åldringsvården. Kunskaperna om åldrandets biologiska innebörd och de åtgärder som står till buds för att förebygga och lindra åldringssjukdomar blir nämligen avgörande för möjligheterna att komma till rätta med problemen. För att skapa en starkare ställning för det forskningsarbete som bedrivs rörande åldrandet (geriatriken) bör en professur i ämnet tillskapas. Utskottet tillstyrker därför det i motionerna framförda yrkandet.»

dels ock att utskottets hemställan under XII. bort ha följande lydelse:

»XII. att riksdagen må, med bifall till motionerna II: 133 och II: 566 samt i anledning av motionerna I: 408 och II: 542, i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om inrättande av en professur i geriatrik;»

b) av fröken *Andersson*, herrar *Axel Johannes Andersson*, *Per-Olof Hanson*, *Akerlund*, *Harry Carlsson*, *Staxäng*, fröken *Elmén*, herr *Larsson* i Hedenäset, fröken *Karlsson* och herr *Andersson* i Knäred, vilka ansett

dels att det stycke i utskottets yttrande på s. 12, som börjar med »Utskottet får» och slutar med »berörda frågor», bort ha följande lydelse:

»Enligt utskottets mening har i motionerna I: 400 och II: 464 starka skäl förebrotts för inrättande av ytterligare professorer i kriminologi utöver den enda professur i allmän kriminologi, som föreslås inrättad vid Stockholms universitet för nästa budgetår. Med hänsyn till att rekryteringen till lärostolar i detta ämne på ett avgörande sätt främjas därest principbeslut om ytterligare professorer nu fattas anser utskottet att riksdagen bör ingå till Kungl. Maj:t med skrivelse med begäran om förslag från Kungl. Maj:ts sida om inrättande av ifrågavarande professorer. Därjämte vill utskottet i enlighet med vad som påyrkats i samma motioner hemställa, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om utredning av frågan om utbyggnaden på längre sikt av den kriminologiska forskningen och undervisningen jämte därmed sammanhängande problem beträffande forskarrekruteringen. Utskottet tillstyrker alltså bifall till dessa motioner i nu berört avseende.»

dels ock att utskottets hemställan under XV. och XVI. bort ha följande lydelse:

»XV. att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 400 och II: 464, såvitt nu är i fråga, i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om förslag om inrättande av professorer i kriminologi vid universiteten i Uppsala och Lund;

XVI. att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 400 och II: 464, såvitt nu är i fråga, i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning av frågan om utbyggnad på längre sikt av den kriminologiska forskningen och undervisningen jämte därmed sammanhängande problem beträffande forskarrekruteringen;»

c) av fröken *Andersson*, herrar *Axel Johannes Andersson*, *Per-Olof Hanson*, *Akerlund*, *Harry Carlsson*, *Staxäng*, fröken *Elmén*, fröken *Karlsson* och herr *Löf-roth*, vilka ansett

dels att det stycke i utskottets yttrande, som på s. 13 börjar med »Skäl synes» och på s. 14 slutar med »vid universiteten», bort ha följande lydelse:

»I motionen II: 603 har erinrats om att elektroniken är underrepresenterad vid universiteten. Den högre utbildningen inom ämnet sker f. n. till övervägande del vid de tekniska högskolorna. Med hänsyn till elektronikens växande uppgifter är det viktigt att goda utbildningsmöjligheter finns på området och att forskningen får utökade resurser. Vid en fortsatt utbyggnad av undervisning och forskning inom elektronikens område bör behovet av en förstärkning av elektronikens ställning vid universiteten beaktas. Härför talar inte minst den omständigheten att elektroniken utgör en viktig hjälpvetenskap åt en rad ämnen, som är företrädade vid universiteten. Utskottet anser att Kungl. Maj:t till nästa års riksdag bör inkomma med förslag om en förstärkning av elektronikens ställning vid universiteten.»

dels ock att utskottets hemställan under XVII. bort ha följande lydelse:

»XVII. att riksdagen må, med bifall till motionen II: 603, i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om förslag till nästa års riksdag om en förstärkning av elektronikens ställning vid universiteten;»

d) av herr *Hjorth* beträffande en professur i anesthesiologi;

e) av herr *Staxäng* beträffande automatisk lärarkrafttilldelning vid de teologiska fakulteterna m. m.;

f) av fröken *Karlsson* beträffande personalförstärkning för limnologiska institutionen.